

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. NOVEMBER 23. Csütörtök
VIII. évfolyam, 312. szám

Elfogták a müncheni merénylőt

Georg Elser helyezte el a sörcsarnok tartó-oszlopába a 144 óráig működő pokolgépet - Az Intelligence Service két megbízottja készítette elő a merényletet

Strasser Ottó, Hitler volt kebelbarátja szervezte meg a merényletet

(BERLIN.) (DNB.) Hivatalos helyről tegnap a következő szűkszavú jelentést adták ki:

„A német államrendőrség napokon át tartó munkája teljes eredménnyel végződött. Tegnap sikerül a Bürgerbraukellerben elkövetett merénylet tettesét Georg Elser nevére egyén személyében elfogni. Elser heteken át tartó munkával helyezte el a pokolgépet az épület pincéjének egyik tartó oszlopában.”

A német sajtó a hírrel kapcsolatosan megjegyzi, hogy a rendőrség a nyomozás érdekében egyelőre bővebb részleteket nem közöl.

A KÉT TITOKZATOS ANGOL TISZT...

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: Az Intelligence Service nyugateurópai központja Hágában van és ez a központ már hosszú idő óta megkísérelte, hogy Németországban összeesküvéseket szervezzon és merényleteket hajtsasson végre. Ez a szervezet megkísérelte azt is, hogy összeköttetésbe lépjen az állítólagos németországi forradalmi elemekkel és tevékenységét néhány németországi emigráns bűnös és ostoba jelentésére alapította. Az angol kormány és az Intelligence Service tagjai valóban elhitték azt, hogy Németországban a német kormány kebelében, a nemzeti szocialista pártban és a német hadseregben tényleg létezik olyan ellenzék, amelynek az a célja, hogy forradalmat provokáljon a Harmadik Birodalomban. A német állambiztonsági hivatal megbízottai ennek a ténynek megállapítása után utasítást kaptak, hogy lépjenek összeköttetésbe a hágai terrorista és forradalmár központtal. Az Intelligence Service megbízottait abban a hiszemben, hogy a náluk jelentkező németek a forradalmat előkészítő német tiszték, különböző terveket közöltek velük és hogy az összeköttetés az Intelligence Service hágai megbízottai és a német tisztéknek gondolt németországi forradalmárok között tökéletes legyen, rádióleadó és felvevőkészülékét is adtak nekik, amelyen keresztül a német titkosrendőrség egész a legutóbbi időkig összeköttetést tudott fentartani az angol kormányval, illetve annak hágai megbízottjával.

November 9-én az Intelligence Service utasítást adott Best és Stewens nevére megbízottainak, akik állítólag századosi rangban

lévő katonatisztek, hogy a holland-német határon lévő Venlonál lépják át a német határt és menjenek Németországba. A német hatóságok azonban elfogták

Svájcba akart szökni a merénylő

(BERLIN.) (Rador.) A DNB a német birodalmi rendőrség főnökségének a következő hivatalos jelentését közli: „A müncheni „Bürgerbraukellerben” november 8-án elkövetett merénylet után azonnal olyan intézkedéseket foganatosítottak, amelyek célravezetőnek látszottak annak érdekében, hogy a merénylőket elfogják és hogy személyazonosságukat kétségtelenül megállapíthassák. A foganatosított intézkedések között volt az is, hogy a német határt mindenütt lezárták és az átutazókkal szemben a legszigorubb ellenőrzést foganatosították. A merényletet követő éjszaka elfogtak egy egyént, aki tiltott uton Svájcba akart kiszökni.

Ez az egyén Georg Elser 37 éves férfi, akinek a lakhelye legutóbb Münchenben volt.

Az időközben lefolytatott nyomozás és vizsgálat során a merénylő személyleírása pontosan ráillett a határon elfogott Georg Elserre, akiről megállapítást nyert az is, hogy összeköttetést tartott fenn külföldi személyekkel.

A lefolytatott nyomozás során a gyanu alapossága tökéletes bebizonyítást nyert és a különböző szembesítések során — az eléje tárt megdönthetetlen bizonyítékok hatása alatt

Elser a konok tagadás után, november 14-én bevallotta, hogy ő követte el a müncheni sörcsarnokban a pokolgépes merényletet. Elsernek a legpontosabb műszaki számítások után sikerült a sörcsarnok egyik tartó-oszlopába elhelyeznie a pokolgépet, amely hat napra volt beállítva, illetve 144 órára.

A Hitler vezér és kancellár meggyilkolását elhatározó összeesküvést még az 1938 szeptemberében szőtték. A pokolgépet hat nappal a Bürgerbraukellerben megtartott ün-

ököt és az államrendőrségre kísérték. Tüzetesen ki kellett vizsgálni ugyanis azt a tényt, hogy a két angol megbízottat német, vagy holland területen fogták-e el?

nepség előtt töltötték meg. Ezt megelőzőleg hat nappal Elser megkísérelte, hogy a tartóoszlopba már elrejtett pokolgéphez beillesse a robbantó szerkezetet, a kísérlete azonban akkor nem sikerült. Nem sikerült ez a müncheni gyűlést megelőző ötödik éjszaka sem, sőt négy nappal azelőtt sem,

csak november 8-ika előtt há-

Kicsoda Ottó Strasser?

Ha igaz a nyomozás eddigi feltétele, hogy Otto Strassernek része van a müncheni merényletben, akkor az esetnek rendkívül különös és több évre visszanyúló háttere van. Mindenek előtt tudni kell, hogy Otto Strasser, aki gyógyszerész volt, Gregor nevű testvérbarátjával együtt hosszú ideig testvér-lelkesül hivatkozott Hitlernek. Már a vezér fellépése első idejében mindkét Strasser hozzájárult csatlakozott és törhetetlen hűséggel tartottak ki sokáig az oldalán. Amikor Hitler átvette a birodalom irányítását, egyszerre hűvös lett közöttük a viszony. Strasserék és más régi szocialista vezetők úgy látták, hogy Hitler eltért tulajdonképpeni alapprogramjától.

Emlékezni kell Röhm kapitány és társainak 5 esztendővel ezelőtti összeesküvésére. Röhm volt a parancsnoka a nemzeti szocialista párt rohamosztagainak Strasserékkal közösen ő is úgy látta, hogy a kancellár nem tartja be az eredeti 24 pontból álló alapprogramot. Ezért állítólag puccsot terveztek Hitler és hűvei ellen. Ezt azonban leleplezték és az emlékeztető júniusi éjszakán a kancellár személyes irányítása mellett rajtaütöttek az összeesküvőkön és közülük többszázat kivégezték. Így többek között Röhm kapitányt és Otto Strasser fivérét Gregor

rom nappal, tehát november 5-ikén éjjel tudta a pokolgéphez a gyújtószerkezetet elhelyezni. Talán éppen ennek a kényszerű késedelemnek köszönhető, hogy a pokol gép nem abban az időpontban robbant fel, amikor arra az összeesküvők és a merénylők pontosan számítottak.

Elser Georg a pokol gép, illetve a robbantószerkezet elrejtése után azonnal elutazott Münchenből és megkísérelte, hogy kiszökjék Svájcba, ahol a Hitler vezér és kancellár ellen kieszelt merénylet értelmi szerzője várta őt. Elser Georgnak azonban különleges okai voltak arra, hogy visszatérjen megegyezés Münchenbe.

November 7-én délután tért vissza Münchenbe és november 7-éről 8-ára virradó éjszaka ismételt a Bürgerbraukellerben volt, hogy meggyőződjék arról, miszerint a pokol gép óraszerkezete működik és a halk tik-tak ketyegés igazolta a „jól elvégzett munkát.”

Elser annyira elővigyázatos volt, hogy a november 7-ől 8-ra virradó éjjel többször le is állította, majd megint megindította a pokol gép óraszerkezetét. Közben pedig gondosan ügyelt arra, hogy elleplezze a tartóoszlopból esetleg kiszűrődő ketyegést.

Strassert is. Otto Strassernek sikerült Prágába menekülnie, majd innen Svájcba utazott. Ettől fogva halálos ellensége lett Hitlernek és rendszerének s számos röpiratban, valamint könyvben igyekezett győnygíteni a kancellár személyes tekin-télyét.

AZ ÉRTELMI SZERZŐ

Hivatalos német megállapítás szerint a Hitler vezér és kancellár ellen megkísérelt merénylet értelmi szerzője az Intelligence Service, amely a megfelelő pénzeszközöket is az összeesküvők, illetve a merénylők rendelkezésére bocsátotta. A merénylet megszervezője és az összeesküvés irányítója viszont Strasser Ottó volt.

A RENDŐRFŐNÖK FELHÍVÁSA

A német hatóságok széles körben folytatják a nyomozást a többi értelmi szerzők és a bűntársak kézrekerítése érdekében. A vizsgálat és a nyomozás természetesen még nem nyert befejezést. A birodalmi rendőrség főnöke felhívást intézett az ország lakosságához, hogy minden adatot, amely a merénylettel összefüggésben tudomásra jut, valamint mindazt, amit Elser Georg személyéről, tevékenységéről és múltjáról, tud azonnal közölje a birodalmi rendőrséggel.

Lebrun köztársasági elnök:

„Franciaország tiszta lelkiismerettel mondhatja: nem felelős a háborúért!”

Chamberlain szerint Anglia megadja a leleletet a németek drasztikus módszereire — álláspontja a béke biztosítása tekintetében — Újabb angol hajó katasztrófája

(PÁRIS.) (Havas.) Lebrun köztársasági elnök a bányavidéken tett szemle-utja alkalmával nagyobb beszédet mondott az összegyűlt szénbányászok csoportja előtt, amelyben megköszönte a bányamunkásoknak azt az önfeláldozó munkát, amelyet a jelenlegi nehéz időkben végeznek. Örömmel állapította meg, hogy a munkások teljesítményét fokozza a hazaszeretet és az összetartás szükségességének felismerése is. Majd közölte, hogy a háza még fokozottabb teljesítményt vár, mert Franciaország szénben behozatalra szorul. Mintegy 25 millió métermázsza az a mennyiség, amelyet importálni kell. Beszéde további során Lebrun elnök hangoztatta, hogy Franciaország tiszta lelkiismerettel mondhatja el, hogy a jelenlegi háborúnak nem okozója és ezért felemelt fővel nézhet a jövő elé. Nagy tetszéssel fogadott szavait az elnök a következő felhívással fejezte be:

— Szálljatok le a föld méhéből és hozzatok fel annak kincseit azért, hogy a hazának áldozatok fel azokat, mindaddig, amíg a szövetségesek harcukat az igazságos béke érdekében dicsőségesen be nem fejezik.

CHAMBERLAIN A TENGERI HÁBORÚRÓL

(LONDON.) (Reuters.) A brit miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén a hozzá intézett kérdésre válaszolva kijelentette, hogy

a német hadviselés nyersessége arra bírta a brit kormányt, hogy hasonló eszközökkel feleljen és olyan eljárásokhoz folyamodjék, amelyek kellőleg ellensúlyozzák majd a Harmadik Birodalom által használt módszereket.

További kérdésre válaszolva kijelentette, hogy

a brit partok közelében elsüllyesztett hajók valamennyien német aknára futottak és ezért az a híresztelés, hogy angol aknák lennének a szerencsétlenség okai, nem felelnek meg a valóságnak.

ITALIA TERVEI

(RÓMA.) (Stefani.) Itália kormánya a legközelebbi napokban pontosan körvonalazza Olaszország terveit a Balkán-blokkal kapcsolatban. Erre vonatkozólag a Neue Zürcher Zeitung azt írja, hogy

Itália hivatalos állásfoglalásában nem lesz pontos meghatározás, inkább tanácsok lesznek oly irányban, hogy milyen feltételek mellett óvhatja meg Délkelet-Európa békéje.

MÁGNESES ROBBANÓ AKNÁK

(LONDON.) (Rador.) Az angol sajtó a németországi éles támadások sorozatában felveti azt a kérdést, vajon az angliai öblök bejáratánál és a szokásos nemzetközi hajóáramlatok utvonalaival a német tengeralattjárók részéről elhelyezett tengeri robbanó aknáknak nem az a titokzatos fegyver-e, amelyről Hitler vezér és kancellár legutóbbi beszédében is említést tett? A Daily Express ezzel kapcsolatosan azt írja: „Valószínű, olyan mágneses robbanó aknákról van szó, amelyeket már csak azért sem használhatnak, mert német hajók nem közlekednek ezeken a tengeri utakon, de amelyeknek elhelyezésétől a szövetséges nyugati hatalmak egyébként is visszariadnának, mint megengedhetetlen és embertelen eszköztől. A lap megállapítja azt is, hogy ezek a mágneses robbanó aknák a tenger fenekén maradnak, úgy, hogy azok onnan nem halászhatók

ki. Mikor azonban hajó halad el az aknák közelében, a magnetikus erő az aknát a víz mélyéből felrántja az elhaladó hajó acélfenékéhez és bekövetkezik a katasztrófális robbanás, amely elsősorban a hajó gépezetét semmisíti meg. Pillanatok alatt a vízmennyiség hatalmas tonnái hatolnak be a szétvált hajófenékbe a hajó belsejébe és az elsüllyedés percek alatt bekövetkezik. A magnetikus robbanó aknák létezéséről és használatáról tulajdonképpen nem is titok, legkevésbé hadititok. Az angol és francia admirálisok azonban már kezdetben visszariadt ennek a borzalmas veszéllyel járó hadászati eszköznek az alkalmazásától, amely ártatlan tömegek életét követelheti akaratlanul is áldozatul. Eppen ennek az embertelen és kíméletlen hadieszköznek az alkalmazása miatt az angol sajtó azt követeli, hogy a németországi kivitelenek semleges hajókkal történő lebonyolítását, amelyet eddig jóindulatulag eltűrték, a jövőben tiltsák meg. A német kereskedelmi tengerészet teljes elzárását indokoltá teszi a nemzetközi emberi jogoknak Németország részéről ennek a módszernek az alkalmazásával.

Szlovákia visszakapja elvesztett területeit

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: Amint azt legutóbb is jelentették: Hitler vezér és kancellár megígérte a szlovák kormánynak, hogy Németország teljesíti a szlovákok jogos igényét és a szlovák köztársasághoz csatolja vissza azokat a területeket, amelyeket az 1920., 1924. és az 1938. években a volt Lengyelország csatolt le Szlovákia területéről. Ezeknek a területeknek a visszacsatolását külön német-szlovák egyezmény szabályozza. A vonatkozó egyezményt kedden már alá is írták a német külügyminiszteriumban Ribbentrop német külügyminiszter és Cermak berlini szlovák követ.

NEHÉZSÉGEK A TÁVOLKELETI SZÁLLITMÁNYOK KÖRÜL

(SANGHAI.) (Rador.) A Távolkeleten tevékenykedő német kereskedelmi vállalatok nagy nehézségekkel küzdenek a különböző szállítmányoknak Németországba való eljuttatásával kapcsolatban. Eppen a feltornyosuló nehézségek miatt a különböző vegyszereket és gyógyszereket postai küldeményekben juttatják el a Harmadik Birodalomba. A postai szállítás azonban olyan drága, hogy a németországi megrendelő cégek csak veszteséggel tudják eladni a keleti piacra kapott kémiai és vegyszereket, amelyeket azonban a szükséglet kiegészítése végett mégis forgalomba kell hozniuk.

A NÉMET FŐHADISZÁLLÁS JELENTÉSE

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás a következő jelentést adta ki: A nyugati hadszíntéren a felderítő csapatok és a tüzéség lánghán tevékenykedtek. A német léghaderő folytatta felderítő útját az ellenséges országokban. Angliában a német repülőgépek Skócia vidékén Scapa Flow hadikikötő fölött és Anglia déli részei fölött repültek el. Franciaországban Páris környékén és az északfranciaországi területeken végeztek felderítő szolgálatot. Az ellenség védelmi beavatkozása ellenére a német repülőgépek maradéktalanul teljesítették feladatukat. Szeptember és október hónapok folyamán a német tengerészet erősei a léghaderővel együttesen működve, többszáz kereskedelmi hajót vizsgáltak felül s koboták el azoknak dugárúszalítmányát. Számos esetben a hajókat rakományainak átvizsgálása után szabadon bocsátották, miután megállapí-

történt sorozatos megsértése. Az angol lapok végül visszautasítják azt a német állítást, amely szerint az az akna, amely a Simon Bolivar holland személyszállító gőzöst felrobbantotta, angol akna lett volna. Az esztelenéggel határos annak még csak a feltételezése is, hogy maga Anglia helyezzen el robbanó aknákat azokon a tengeri utakon, amelyeken angol hajók és azok a semleges hajók közlekednek, amelyek Anglia részére élelmiszereket és fontos közszükségleti cikkeket szállítanak. De egyébként is az angol aknák csak bizonyos körülmények és feltételek mellett robbannak. A Times című lap is azt hiszi, hogy a legutóbbi napok sorozatos és borzalmas hajókatasztrófáit a német buvárhajók részéről elhelyezett mágneses tengeri aknák okozták. A News Chronicle ezzel ellentétben azt írja, hogy nem kell komolyan venni a mágneses tengeri robbanó aknák feltételezését és azt a német részről elhangzott fenyegetést sem, hogy hogy a német hadsereg vagy tengerészet új és titokzatos megfélemlítő fegyverrel rendelkezik.

ANGOL VÁD, NÉMET CÁFOLAT

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: A londoni rádió azt jelentette, hogy több szlovák ezred, amely a németországi Aachen városában állomásozott, fellázadt és ezért ezeket az ezredeket visszavezényelték Szlovákia felé. Illetékes német helyről a londoni rádió híradásával kapcsolatosan kijelentették, hogy szlovák ezredek nincsenek Aachenben. Ugyanaz a jelentés hozzáfűzi, hogy a szlovák katonák rendkívül tanulmányok, fegyverezettek és a lengyelországi hadműveletek idején a német katonákkal együtt működve, nagy személyi bátorságuknak is tanujelét adták.

tást nyert, hogy rakományaikban nincs dugárú. A német kikötőkbe szállítottak azonban 127 hajót összesen 245 455 tonna tartalommal, mert szükségessé vált rakományaik tüzetesebb átvizsgálása. Azokat a hajókat, amelyeken nem találtak dugárút, azonnal utjukra engedték.

JAPÁN NEMZETKÖZI IRÁNY-ELVEI

(TOKIO.) (Rador.) Japán volt római nagykövete a diplomáciai testület egyik értekezletén hangsúlyozta: szükséges, hogy Japán szilárdan leszögezze nemzetközi politikai irányelveit és figyelembe vegye azt a szívélyes viszonyt, amely Olaszországot Németországhoz fűzi és amelyet figyelembe kell venni, ha a tartós béke útját meg akarják találni. Az összes japán lapok közlik egyébként Terrauchi, az olasz és a németországi utjáról most visszaérkezett japán tábornok nyilatkozatát, amelyben leszögezi, hogy a japán-olasz és a japán-német együttműködési érzés továbbra is rendíthetetlen.

VÉGLEGES VÁLASZ A NÉMET REMÉNYEKRE

(NEWYORK.) (Rador.) A Newyork Times című lap azt írja, hogy a legutóbbi londoni legfőbb haditanács a megkötött angol-francia gazdasági egyezmény lényegét „Anschluss”-nak tekintendő, amely egyben végleges válasz azokra a német reményekre, mintha a két demokrata nyugati nagyhatalom közé eluléntéket lehetne ékelni. A londoni egyezmény több, mint politikai szövetség. Jelentősége nagyobb, mint valamely katonai szerződés, miután a megállapodás értelmében a két kormányból tulajdonképpen egy kormány alakult. Anglia és Franciaország egyesülnek a közös harc lefolytatására, annak érdekében, hogy mindkét állam megtartsa nagyhatalmi állását, mert szükségessé tette ezt saját jól felfogott érdekük, mert a két állam együttes élete éppen úgy nem képzelhető el, mint ahogy a levegő és a víz nélkülözhetetlen az emberi élet számára.

HASZNÁLTAK-E MÉRGES GÁZOKAT LENGYELORSZÁGBAN?

(PÁRIS.) (Rador.) Hivatalos lengyel jelentés szerint a bizonyítékok egész sora érkezett be Lengyelországból,

hogy a német csapatok a lengyelországi hadműveletek idején mérges gázokat használtak.

ANGOL HAJÓ KATASZTRÓFÁJA

(LONDON.) (Rador.) Az Arlington Court nevű angol hajó az irlandi partok közelében elsüllyedt. Az Algenis nevű holland hajó az angol gőzös személyzetéből 22 embert vett fel a fedélzetére, míg a hajókatasztrófából megmenekült többieket másik mentőhajó emelte ki a tenger hullámaiból.

Azok a kutatások, amelyeket annak érdekében folytattak, hogy az Arlington Court elsüllyesztett angol hajó személyzetéből még hiányzó 11 embert megtalálják és megmentsek, eddig sikertelenek maradtak. Az elsüllyedt hajó másodtisztje kijelentette, hogy csütörtökön délután abban a pillanatban következett be a borzalmas robbanás, amikor ő a hajó fedélzetén a hajó rádiótávirásával beszélgetett. A hajó személyzetének alig volt ideje arra, hogy a mentőcsónakokat leengedje, olyan gyorsan kezdett süllyedni s tíz percen belül el is süllyedt a hajó. A német tengeralattjáró, amelyet az angol hajóról nem is láttak, az első torpedó után, még egy torpedó lövést adott le a már megsérült angol hajóra, amelynek felőra mulva még a roncsai sem látszottak ki a tengerből.

A „WINDHUK” SZEREPE

(LONDON.) (Rador.) Nyugat-Afrikából érkező jelentések szerint a Windhuk nevű 16.662 tonnás német hajó, amely pénteken hagyta el az afrikai portugál vizeket, rövidesen kalóz szerepet fog betölteni. Ezt a hajót az 1936. évben egyenesen erre a célra építették. Megerősített azt a hírt, hogy a hajót rendkívül erősen fegyverezték fel, gyorsasági teljesítőképessége pedig lényegesen nagyobb, mint amennyit a hajó béke időben elárult. Pontos jelentések szerint a hajót úgy leplezték, hogy egész külseje megtévesztőleg angol hadihajóhoz hasonlít.

ZEPPELINEKEL SZÁLLIT A SZOVJET NYERSANYAGOKAT NÉMETORSZÁGBA

(KÖPPENHÁGA.) (Rador.) A Havas távirati iroda jelenti a következőket: A „Politiken” című lap Berlinből azt jelenti, hogy az orosz-német megállapodás értelmében léghajókat is fognak gyártani. Az 1940. év folyamán Friedrichshafenbe orosz mérnökök és szerelők fognak érkezni, hogy elsajátítsák a Zeppelin léghajó készítésének műszaki ismereteit. Oroszország a megállapodás értelmében számos elkészült német léghajót fog vásárolni. Ezeket a léghajókat fogják Oroszországból elszállítani azokat az elsőrendű szükségleti cikkeket, nyersanyagokat és fegyvertárgyakat, amelyekre Németországnak szüksége van. Elsősorban kémiai szereket és az optikai műszerekhez szükséges nyersanyagokat. A Zeppelinművek jelenleg nem készítenek kormányozható léghajókat, amelyek könnyen sebezhetők. Egyébként is a Zeppelinek használatát jelenleg korlátozza a helium-gáz hiánya. Amerika ugyanis, ahonnan a helium egyedül beszerezhető volna, jelenleg nem szállítja Németországnak ezt a nélkülözhetetlen anyagot.

A KÉPZELET SZÜLEMÉNYE

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: A külföldi távirati iroda azt a hírt terjesztette, hogy Berlinben október 29-én értekezletet tartottak a németországi püspökök von Presing berlini püspök kezdeményezésére. A püspöki értekezlet megtartása — a külföldi jelentések szerint — azért vált szükségessé, mert a berlini püspökök dr. Funk birodalmi miniszter felhívására, hogy a katolikus egyház azonnal adja át a birtokában levő aranykészletek egy részét a birodalmi államkincstárnak. A berlini püspökök arra is felkérték volna, hogy a német kormánynak erről a kívánságról pástorlevélben értesítse a hívőket. Amikor pedig a püspökök ezt megtagadta, azonnal közbelépett a rendőrség. A jelentés hangsúlyozza, hogy a külföldi távirati irodáknak ez a jelentése nem egyéb, mint a képzelet szüleménye.

Félmillió német telepest akarnak Szovjet területről visszavinni Németországba

(BERLIN.) A németek fantáziáját élénken foglalkoztatja az a nagyszabású áttelepítési akció, amely Oroszországból és a Balti-államokból készült hazahozni a sok évszázaddal előbb elszakadt német fajtestvéreket. Kétségtelenül a legérdekesebb az orosz szteppék világából hazakivánczoló németek sorsa, akik évszázadokon át a szláv tengerben megmaradtak német szigetnek s fajiságukat, hazulról hozott zart és puritán életformáikat az orosz élet minden változásaival szemben megtudták őrizni.

A Balti-államokból mintegy százezer lélek készül visszavándorolni Németországba, ami az Oroszországban élő mintegy négyszázezer lélekkel szemben mindenesetre kevésbé jelentős tömeg. E pillanatban német bizottság tárgyal Moszkvában azoknak a paraszt telepeseknek utódairól, akik a 18. és 19. század folyamán vándoroltak ki Oroszországba. Egyes hírek szerint azonban egyelőre csak azoknak a németeknek hazatelepítéséről van szó, akik Lengyelországnak az oroszok által megszállott részén laktak. Ezeknek hamarosan dönteniük kell, hogy vissza akarnak-e vándorolni Németországba, vagy pedig szovjetpolgároknak vallják magukat. Ezzel szemben az a mintegy 425 ezer német, aki az autonóm Volga-köztársaságban él, csak később fog dönteni, hogy vajon hazavándorol-e ősei földjére, vagy marad Oroszországban.

A VÁROSI NÉMETSÉG ÉS A PARASZT-TELEPESEK SORSA

A németek tömeges kivándorlása Oroszországba II. Katalin uralkodása idején indult meg, amikor a cárnő trónralépése után kiáltványt intézett Európa népeire és felszólította a külföldiek, hogy létesítsenek telepeket Oroszországban, letelepedésüket minden módon elősegítette, kiváltságokat biztosított nekik és támogatta őket. A cárnő kiáltványa főleg Németországban talált visszhangra. Már II. Katalin előtt is számos német iparos tanító, orvos élt Oroszországban, de a tömeges beözönlés ekkor kezdődött meg. Sok német vállalkozó akadt, aki bizott az akkoriban fejlődésnek induló cári hatalomban és már a 17. században annyi német élt Oroszország városaiban, hogy

Moszkvának külön német negyede volt.

A 19. század folyamán állandóan tart a német vállalkozók és intellektuális beözönlése Oroszországba, úgy, hogy minden nagyobb orosz városnak volt német kolóniája, a németeknek templomuk, iskolájuk, újságjuk volt. Ennek ellenére a városokban élő németek aránylag gyorsan eloroszosodott; III. Sándor erőszakos oroszító politikája nélkül is átalakult volna a harmadik és negyedik generáció, amelynek tagjai sehogy vagy csak nagyon gyengén beszélték a német nyelvet, régi hazájukkal minden kapcsolatuk megszakadt és általában jó oroszoknak tartották magukat. Egészen más volt a helyzet azoknál a parasztoknál, akik a zart telepekben éltek a Volga mentén s akik a 18. század első felében telepedtek meg Oroszországban. Ők is elvesztették természetesen kapcsolataikat a régi hazával, ellenben nem keveredtek a közelükben élő orosz és tatár népekkel, megőrizték nyelvüket és szokásaikat s ma is azt a nyelvet beszélik és olyan szokások szerint élnek, amelyek a 18. század Németországra emlékeztetnek.

A VOLGANÉMET-KÖZTÁRSASÁG

Míg a Krimben élő németek az úgynevezett autonóm tatár-köztársasághoz tartoznak, addig a volgamentieknek sikerült önálló köztársaságot alkotni, amely természetesen a szovjetrend-

szerhez igazodik, Moszkvából kapja a legfőbb irányítást, a helyi kormányzat a kolchozszervezet és minden egyéb német kézben van. A Volga-németek köztársasága kis, kezdetleges paraszt-republika, amelynek Pokrovszky, most egy idő óta Engels a fővárosa 30 ezer lakossal, az utána következő legnagyobb város Marxstadt, ennek mintegy 15 ezer lakója van.

A németek nagy többsége, az 1931-es népszámlálás szerint, 425

ezer lélek, a háromszáz paraszttelepen él.

A radikális kolchozpolitika elől 1926 óta sokan vándoroltak ki, egyrésztüknek sikerült eljutni Amerikába, a legnagyobb részük azonban az Uralon át Szibériába vonult, ahol már 18 század óta élnek német bányászok, akik a száz ércvidékről jöttek a rézbányákba.

Különösen az idősebb generáció tagjai választották ezt a sorsot, mert a bolsevista rendszerrel nem tudtak megbékülni és Szibériában szabadabb körülmények között remélték élni. Természetesen itt is családások érték őket s ez a rétege az Oroszországban élő németeknek, amely valóságos megváltásként üdvözlő a német kormány akcióját.

Ma indul a CAPITOLBAN!

Amerika leghatalmasabb filmjének premierje.

A PACIFIC EXPRESS

CECIL B. DE MILLE szeniális rendezése. Sok ezer szereplővel. Élet-halál harc a benszülöttekkel. Végig izgalom és idegfejesztés. Egy nagy milliós film, mely egy millió dollárba került. Fősz.: BARBARA STANWICK, Akim Tamiroff és Joel Mc. Crea. A film előtt új Paramount világhírű, a legérdekesebb aktuális eseményekkel.

Ottescu belügyminiszter:

„Erdélyben mindenütt lelkes, eredményes munkát, bizalmat és rendet találtam! Köszönet az új szellemért a közigazgatási hatóságok fejeinek!„

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) N. Ottescu belügyminiszter — amint a tegnapi számunkban megírtuk — tegnap reggel Kolozsvárra érkezett és résztvett azon a közigazgatási értekezleten, amelyet Szamostartomány királyi helytartóságának tanácstermében tartottak. Az értekezleten dr. Tataru Coriolan, Szamostartomány királyi helytartóján kívül résztvettek a tartomány összes vármegyéinek prefektusai. A közigazgatási értekezlet után, amely délelőtti 11 órakor ért véget, Ottescu belügyminiszter dr. Tataru Coriolan királyi helytartó kíséretében

megtekintette a vármegyei prefekturát, a polgármesteri hivatalt, a II. Károly királyról elnevezett sporttelepet és a légikikötőt.

A sajtó munkatársai kérdést intéztek Ottescu belügyminiszterhez, hogy kolozsvári látogatásának tulajdonképpen mi volt a célja? A belügyminiszter a sajtó képviselőinek kérdésére a következőket válaszolta:

— Erdély központjaiban megtett szemleutamat során kifejezésre juttattam legteljesebb megelégedésemet az állami közigazgatási szolgálat működése és tevékenysége felett. Mindenütt lelkes, eredményes mun-

kával találkoztam, rendíthetetlen bizalommal és a legteljesebb renddel. Új szellemet, az építő egység szellemét tapasztaltam, amely a közszolgálat vezetőit áthatja. Ebben a lelkesedésben és új szellemben az új idők jelének megnyilatkozását látom — fejezte be nyilatkozatát a belügyminiszter.

Délben fél 2 órakor a kolozsvári Automobil Klubban ebéd volt a belügyminiszter tiszteletére. Az ebéden résztvettek a tartomány hatóságainak képviselői is. Az ebéd folyamán Ottescu miniszter pohárköszöntőjében a legteljesebb elismerését és köszönetét fejezte ki dr. Tataru Coriolan helytartónak, valamint a megjelent hatósági képviselőknek, hangsúlyozva azt a testvéri, egymást megbecsülő szellemet, amely az állami szervek képviselőit a közös cél, az eredményes munka érdekében egybefűzi. Pohárköszöntője végén Ottescu miniszter II. Károly király Öfelségét éltette.

Dr. Bornemisa Sebastian, Kolozsvár polgármestere pohárköszöntőjében köszönetét nyilvánította a belügyminiszternek azért a meleg érdeklődésért, amelyet Erdély fővárosa közigazgatási kérdései iránt tanusított és azért az

Esunya halál, eljöttél a kaszával,

de hiába jöttél, mert Horia van a házamban!

GRIPPA, KÖSZVÉNY, CSUZ ellen használjanak csak

„HORIA“
BEDÖRZSÜLÉST.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Mártonffy

REG. MARIA 10.

Gör. kat. (v. Minorita) templom mellett.

Szőrmeárut

legmegbízhatóbban és legolcsóbban vásárolhat. Javításokat, alaktításokat pontosan és gyorsan eszközlünk.

értékes támogatásért, amelyben a várost és Szamostartományt részesítette.

Este 8 órakor Ottescu belügyminiszter E. Grigorescu kabinetigazgatójának kíséretében Kolozsvárról Gyulafehérvárra utazott.

A rejtélyes kínai nő

(HABANA.) (Kuba-sziget.) Ebben a városban különös módon derítették ki egy husz évvel ezelőtt történt gyilkosságot. 1918-ban, a világháború vége felé, a habanai Márton-templomtól nem messze egy néger összerogyott és meghalt. A tömeg felismerte a halottban Jack Hender Mamne néger ékszerkereskedőt és irtózva látták, hogy a hátán késsel szurt sebből ömlik a vér. A néger óriást a nagy forgalomban tehát törrel szurta le valaki, de zsebében hagyta azt az ékszergyűteményt, melyet a néger alig néhány órával azelőtt vásárolt John Michats angol drágakőkereskedőnél.

Mikor a detektívek házkutatást rendeztek a halott lakásán, arra a megdöbbentő tényre bukkantak, hogy a rendkívül gazdagnak hitt Mamne trezorjaiban egyetlen dollár sincs. Csak egyetlen nyom adódott, még pedig az, hogy házában gyakran fordult meg egy kínai előkelő hölgy, akinek az ujjlenyomatát rajta találták a páncélszekrény belső oldalán. El is fogták a kínai nőt, de ez alibit igazolt és kerekken tagadta, hogy valaha is hozzányúlt volna a páncélszekrényhez.

Néhány esztendő múlva a kínai nő önként jelentkezett a rendőrségen. Egész halom drágakövet borított ki az asztalra. Nem szólt semmit, csak köszönt és gyorsan eltávozott. Azonnal követették, de a forgalomban a kínai nő eltűnt, hogy újabb esztendőnk múlva ugyanilyen körülmények között ismét visszatérjen. Akkor fogságba került, de nem vallott, el kellett engedni.

Vége most az elmúlt hetek egyikén ismét megjelent. Ezúttal csak egyetlen hatalmas gyémántot hozott, de legálább beszélt.

— Uraim — mondotta — missziómat befejeztem. A meggyilkolt néger összes követét elhoztam. Itt vannak a takarékkönyvei is. A pénzt, sains, nem szerezhettem meg, mert a gyilkos azóta elköltötte. Ellenben magát a gyilkost megtalálhatják a Luna-szállodában...

Elment a detektívekkel és a szálloda halljában rámutatott Miller közismert amerikai milliós ékszerkereskedőre, akit rögtön letartóztattak és vallatásra fogtak. Miller beismerte, hogy ő szurta le a néget. A kínai nő ezután ezt a meglepő vallomást tette:

— Én Mamne törvényes felesége, illetve özvegye vagyok. Mikor férjemet megölték, nyomozni kezdtem és Millernél megtaláltam a tőlünk elvitt ékszereket. Az ügyben az az angol is benne volt, de időközben meghalt. Visszaloptam Millertől a követeket és husz esztendőn át üldöztem. Remélem, most már tisztán áll az ügy. Az értékekből semmit sem kérek, mert visszamegyek hazámba.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(64.)

Waldemar grófot úgy élénkíti, izgatja a lehetőségek káprázata, mint szenvedélyes játékos a kártya. Kitiűnően ért ahhoz, hogy barátja aggodalmait eloszlassa; magával ragadja rábe szelőképességével, színes ecseteléseivel. Minél kockázatosabb egy vállalkozás, annál jobban érdekli. Szereti a kezdeményezéseket, az újat, a változatosságot. Emberekkel tárgyal, utazik, bejárta már Észak- és Dél-Amerikát, élénkit, izgat, nyugtalanít mindenütt és közben a nőket sem hanyagolja el. Mindig ráér kalandokba keveredni, intrikákat szőni, a nagystílus élet meg-hosszabbítja fiatalágát, frissen tartja erejét, egészségét.

Kitiűnően ért ahhoz is, hogy Harry mellett szédületes vagyona tegyen szert. A vállalkozásokban legelőbbnyire nem vesz részt saját felelősségére, nem kockáztat semmit, csak a jövedelmet zsebeli be. Waldemar grófnak házai, birtokai, ültetvényei vannak, amellett él, él és élve. El van ragadtatva Amerikától, önmagától, vagyonától, életmódjától.

Ebben a hajszában, lázas sietségben, a teljes érvényesülés tetőpontján, nem csoda, ha Harry megfélemlítkezik nagy szerelméről is. Nem ér rá már érezni, önmagával foglalkozni. Kődön fátyolba burkolózik lelkében minden, ami volt, ami azelőtt izgatta, foglalkoztatta. A nagy idegmunkában, amelyet végez, eltompul minden egyéb, csak a vállalkozások, tőzsdekampányok, pénzszerzési lehetőségek élnek. Számokban beszél, számokban gondolkodik és álmaiban is jövő-menő, sürgő-forgó dollár-milliók szövik át. Számokra rendezkedik be egész lelki élete, napjának minden órája, minden tevékenysége. Anyyifelé van érdekelve, hogy egyre bonyolultabb gordiusi csomóvá bogyódnak a szálok, melyek a számokat összetartják.

Mindenki bámul, tapsol, helyesel, csak Laurens igazgató, a Seemann et Comp. legregibb embere, a cég elhalt alapítójának egyetlen, igaz barátja rancolja össze sokszor homlokát és rosszalva csóválja fejét.

— A részvénytársaságnak nem az a célja, hogy minél több vállalkozásokba, keveredjék, hanem, hogy megmaradjon saját produktumánál és abba fektesse minden anyagi és szellemi erejét — jelenti ki egy igazgatósági ülésen, amelyen Harry újabb vállalkozásokról ad számot, miközben könnyedén siklik át néhány balul végződő próbálkozás fölött.

A többiek megvetéssel intik le:

— Ilyen eredmények mellett? — Ilyen pozitív sikerekkel lemondani a vállalkozásokról? Nevetséges kishitűség lenne.

— Jobb a fiatalsággal röpülni, mint az öregekkel sántikálni. Gunyolódik Chatter igazgató.

— Nem lehet a madarak szárnyát megnyesni, hogy ne röpüljenek magasra, csak mindig alacsonyan járjanak.

XVIII.

És a hatalom, tekintély, gazdagság tetőpontján jött egyszerre a rettenés nap, amelyre sokáig emlékezni fognak az amerikai üzletemberek.

A tőzsde egy óra leforgása alatt egy gigászi örültek házához hasonlított, ahol emberek fogcsikorgatva, jajveszékelve, halálraült lélekkel örvengtek, kiabáltak, tépték egymást, önmagukat, kérdeztek, feleltek, lihegve löktek, taszították egymást újabb, legújabb hírekért.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Tavasszal Berlinben játszik Bukarest labdarugó válogatottja

(BUKAREST.) Berlin válogatottjának bukaresti mérkőzése kapcsán a birodalmi labdarugás vezetői megállapodást létesítettek a román labdarugás vezetőivel, hogy a két főváros legénysége tavasszal újra megmérkőzik egymással. A mérkőzés Berlinben lesz az olimpiai stadionban.

A vasárnapi mérkőzéssel kapcsolatban von Tschamer und Osten birodalmi sport vezetői kijelentette, hogy a román csapat megérdemelten győzött. A német csapat az utazástól kifáradva, nem nyújtotta azt, amitt várt lehetett tőle.

FC Ploesti, Mica, Crisana és Franco Román a ligabajnokság őszi bajnokai

I. csoport:										
1. FC Ploesti	9	8	1	0	46	5	17			
2. AS Constanta	9	6	0	3	35	22	12			
3. NAC	9	6	0	3	31	28	12			
4. FC Craiova	9	5	2	2	21	12	12			
5. FC Braila	8	5	1	2	16	14	11			
6. Mures	9	5	0	4	32	21	10			
7. Metrom	9	2	3	4	17	24	7			
8. FC Nistru	9	1	1	7	11	32	3			
9. Dragos Vodă	8	1	0	7	11	23	2			
10. Victoria	9	0	0	9	3	44	0			

II. csoport:										
1. Mica	9	8	0	1	25	4	16			
2. Electrica	9	7	0	2	18	12	14			
3. Kinizsi	8	6	0	2	23	15	12			
4. Vulturii	9	4	1	4	11	14	9			
5. Minerul	9	4	1	4	11	13	9			
6. Jiul	9	3	2	4	13	10	8			
7. Gloria	9	3	2	4	13	20	8			
8. CFR Piski	9	2	2	5	5	12	6			
9. Sparta	8	1	2	5	9	21	4			
10. CFR T-Severin	9	1	0	8	8	25	2			

III. csoport:										
1. Crisana	9	9	0	0	33	4	18			
2. Universitatea	8	6	0	2	24	13	12			
3. Sodronyipar	7	5	0	2	13	7	10			
4. Oltil	8	4	2	2	19	10	10			
5. Cement	8	4	0	4	17	15	8			
6. RMTE	6	3	0	3	14	9	6			
7. Mures	8	2	1	5	8	17	5			
8. Törökves	7	1	2	4	10	18	4			
9. Olimpia	6	1	1	4	6	16	3			
10. Victoria	9	0	0	9	5	40	0			

IV. csoport:										
1. Franco Román	9	8	1	0	39	10	17			
2. Makkabi (Buc.)	9	7	0	2	24	7	14			
3. Ferroemail	9	6	1	2	40	11	13			
4. Prahova	9	4	1	4	17	23	9			
5. DVA	8	4	1	3	18	16	9			
6. Makkabi (Kisenev)	8	2	2	4	12	21	6			
7. Doc	8	3	0	5	15	35	6			
8. Turda	8	3	0	5	17	13	6			
9. Muncitorul	8	1	1	6	11	30	3			
10. Tralian	8	0	1	7	4	31	1			

Kapus lett a budapesti zsidó kórházban Erdélyből elszármazott fiatal ügyvéd

Hajnalba és este fel kell sepernie az udvart is

(BUDAPEST.) Egy Erdélyből régebben elszármazott fiatal ügyvéd, dr. Deutsch Péter a napokban boldogan új sárga munkatársunk előtt, hogy állást kapott a Zsidó kórházban Budapestben: segédkapus lett az uccai bejáratnál, ami azzal is jár, hogy hajnalban, mielőtt beül portásfülkéjébe, fel kell sepernie az udvart... no, nem az egészet, csak az ő kapujához közeli pavilonok előtti kis részt. Viszont ezt azután este is meg kell csinálnia.

Hogy megértjük a dolgot, Deutsch Péter dr.-nak elég jól menő ügyvédi irodája volt Ipolyságon. A legutóbb ott is végrehajtott ügyvédrevízió során azonban dr. Deutschot törölték a kamara tagjai sorából és így gyakorlatot tovább már nem folytathat.

— Régi erdélyi családból származom, — mesélte. — Kolozsváron és Nagyváradon is vannak rokonaim, egy orvos, egy kalapgyáros, igaz, hogy távoliak, mert rég elkerültem onnan, még egész kisfiú koromban... de mindenesetre erdélyinek tartom magam, hiszen ott jártam elemi iskolába és ifjúkorom legszebb emlékei oda-fűznek.

Nincs is rossz hangulatban, azért, hogy — kapus lett.

— Őszintén mondom, uram, beleéltem magam az új helyzetembe. Igaz nagy lecsúszás, főzők sokan mo-

dani, ügyvédből „portás”, sőt udvartakarító... Dehát, nem törődöm ezzel. Naponta 1 pengő 20-at kapok és kosztot. Most szó van arról, hogy esetleg akad a kórházban egy ágy is számomra.

Az idők viharai ide-oda dobálják az embert. De akiben a kedély érintetlen marad, azzal komoly baj nem történhet. Ilyen ez a dr. Deutsch is. Beszélgetésünk közben a kórházhoz értünk. Órájára nézett:

— Na, jónapot kívánok. Kezdődik a szolgálatom.

A következő percben láttuk, amint kihozza a seprűt a fülkéjéből és szép, egyenletes tempóban seperni kezdte az udvart.

— FRANCIA ÁLLAMPOLGÁR LETT EGY HIRES OSZTRÁK ZENE-SZERZŐ. Párisból jelenti a Dunaposta: Strauss Oszkár, az európai hírvagykor bécsi operettszerző tudvalevőleg francia állampolgárságért folyamodott. A kormány megadta a hozzájárulását s így Strauss Oszkár a tegnapi nappal francia állampolgár lett.

Hóvihar Bucurestiben, orkána Fekete tengeren

(BUCURESTI.) Az elmúlt éjjel és tegnap egész nap borzalmas hóvihar dühöngött Bucurestiben és környékén. A hópelyhek azonban rövidesen elolvadtak. A CFR vezérigazgatóságának jelentése szerint az orkánszerű szél és a tomboló vihar ellenére a vonatok közlekedése a rendes keretek között bonyolódik le. A bukaresti északi pályaudvarról az összes vonatok a menetrend szerinti időben, pontosan indultak el, csak a beérkező vonatok szüneteltek néhány perces késéssel. A vasúti vonalakról nem jelentettek még eddig nagyarányú havazást, ha azonban a hóvihar és a sűrű havazás tovább tart, úgy esetleg bekövetkezhetik a beszárlások, dobrudzsai és más vidékeken is a vasútvonal olyan arányú behavazása, amely zavarokat okozhat a vasúti forgalom lebonyolításában.

VIHAR A FEKETE-TENGEREN

Constantából jelenti a Rador: Az elmúlt éjjel hatalmas vihar dühöngött a kikötőben és környékén. A tenger hullámai olyan nagyok voltak, hogy

16 méter magasságban ellepték a kikötői partokat és a felzúduló víz elárasztotta a rakodókat.

A kikötőben a hajózás teljesen megszűnt. Tegnap reggel egyetlen hajó sem tudott kiindulni a kikötőből. A kikötőben, környékén és a tengeren is hatalmas szélvihar tombol, sűrű esőtől kísérve. A kikötő előtt horgonyzó hajók között egyedül csak a „Transilvania” román hajónak sikerült utasival és árujával a kikötőbe hajóznia.

A Motona nevű hajó kétségségesen küzdelmet folytat a tenger hullámaival.

A tegnapi reggel érkezett távirati jelentések szerint

a vihar a Fekete-tengeren egészen a Boszporusig változatlan erővel dühöng.

Számos hajó sorsáról, amelyek a nyílt tengeren uton vannak, nem kaptak semmiféle értesítést.

HAVA ZIK A PREDEAL KÖRNYÉKÉN

(BUCURESTI.) (Rador.) Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint az egész országban hirtelen ujjalag lehűlt a hőmérséklet. Predealon sűrű havazás volt. A hó 15 centiméter magasságban borítja el Predealt és környékét.

— Bay Girolamo, Cal. Motilor 8. sz. alatt megkezdte vívó és torna oktatását. Gyermeknek, hölgyeknek, férfiaknak vívó-oktatás, csoportokban is kedd, szerda, péntek 5-től fél 10-ig.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, november 23.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vízállásjelentés. 12:03: Hangverseny-lemmek. Sport. 13:10: Déli zene. 14: Hírek. 14:20: Román dalok. 15: Hírek. — 19: Csevegés. 19:17: Chopin-lemmek. — 19:50: Hírek. 20:15: Radulescu ének-művész hangverseny. 20:45: Hírek. 21: Hangverseny. 21:15: Filharmonikusok és a frankfurti opera zenekara, közben 22:05: Hírek. 23:05: Lemezek. 23:45: Hírek, utána hírek magyar nyelven, majd könnyű zene.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemmek, éttrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:10: Balalajkazené. 13:40: Hírek. 14:30: Szalonzene. 15:30: Hírek. 17:15: Háztartási tanácsadó. 18:15: Gazdasági tanácsadó. 18:45: Lemezek. 19:30: Eszperantó előadás. 19:55: Magyar nóták. 20:15: Hírek. 20:25: Előadás. 21: Hangverseny. — 22:40: Hírek. 23:05: Brahms zongoraver-

Segítsünk a szegényeken

Megkezdődött a tél s így még nagyobb számban keresik fel szerkesztőségünket olyanok, akiket — nehéz szívvel bár — az élet sulya kényszerít arra, hogy kérelemmel forduljanak a könyv-írókhoz. A hozzájuk bízom forduló egyének kérését azzal ajánljuk a megértő és adakozó lelkű olvasóink figyelmébe, hogy aki teheti, legyen az arra rászorultak segítségére.

G. V. orvostanhallgató, kitűnő végzettségű fiatalember, eddig is különböző órák adásából tartotta fenn magát. De most az egyetemre való beiratkozás alkalmával súlyos helyzetbe került, nem tudja a még szükséges iskolai díjakat megszerezni s ezért fordult olvasóinkhoz, hogy legyenek segítségére. A tökéletes román-francia nyelvtudással rendelkező egyetemi hallgató a legutóbbi évben tanít középiskolai növendékeket. Címe kiadójaválunkban megtehető.

Már több alkalommal gyűjtöttünk M. K. beteg fiú részére. A 17 éves fiú most már jobban érzi magát s valami könnyebb munkát szeretne végezni. Azért kéri olvasóközönségünket legyen segítségére, hogy a szerényigényű becsületes fiú üzletben kifutófiának, felügyelőnek, vagy más könnyebb alkalmazásban elhelyezkedhessen. A szerényigényű fiú nem akar többé az adakozó szívű emberek terhére lenni, saját munkájával szeretné fentartani magát.

A szegény agg házaspár Orosz Péter és nagybeteget felesége sem ismeretlen olvasóink előtt. A szerencsétlen öregember kétségbeesetten panaszkodik el súlyos helyzetét. Felesége betegesen fekszik s kis szobájukban nem tudnak tüzet rakni, mert egy darab fájuk sincs. Kétségbeesetten fordul megértő olvasóinkhoz segítségért.

Özv. H.-né nagybeteget, bēna, urinőről is hírt adtunk lapunkban. Kérjük olvasóinkat, ne feledkezzenek meg róla, hanem bármily kevés adománnyal járuljanak hozzá, a minden támogatás nélkül álló nagybeteget, szegény urinő, orvosi és gyógykezeléséhez.

Szegényeink kéréseinek ügyében minden felvilágosítást megad kiadójaválunk, amely minden adományt szívesen továbbít, betegeink és szegényeink részére.

Négy évig szenvedtem
állandóan a legkínzóbb
gyomorajdalmaktól

Const. D. P. Neagu, Chiojd, jud. Buzău folyó évi április 7-én következő levelet küldi nekünk:

„Tisztelettel hozom a sz. tudomásukra, hogy 4 éven keresztül szenvedtem állandóan a legkínzóbb gyomorajdalmakban, míg cca. két hete — hála a lapokban közölt értesítéseiknek — informálódtam az Önök „Gastro D.” gyógyszeréről, melyet megvásárolva kijelenthetem, hogy rövid használat után nálam olyan, szinte hihetetlen eredmény mutatkozott, hogy eddigi borzalmas fájdalmaimat teljesen lecsendesítette, miért kérem, fogadják legőszintébb köszönetemet. Szíveskedjének nagyszerűen bevált gyógyszerükből még egy üveget utánvéttel küldeni, hogy a kúrát folytathassam.”

Mit lehet fenti, mindenki rendelkezésére álló őszinte sorokhoz még hozzáfűznünk?

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 140 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— Vasár- és ünnepnap is lehet adót fizetni. Bukarestből jelenti a Rador:

A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a behajtási pénzügyigazgatóságok fizető pénztárai vasár- és ünnepnapokon is reggeltől estig tartanak nyitva, hogy ily módon lehetőséget nyújtsanak azoknak az adófizetőknek is esedékes összegük kifizetésére, akiket hétköznapi munkájuk akadályoz meg az adófizetés teljesítésében.

Milyen okmányokat

kell benyújtaniok a külföldi állampolgároknak a rendőrség állambiztonsági hivatalához

24 órán belül jelentkezniök kell az összes idegen állampolgároknak

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári rendőrkészlet a közrendészeti és a munkaügyi minisztérium 36271 1939. számú és a külföldi állampolgárok évi ellenőrzésére vonatkozó rendelet alapján az összes olyan Romániában tartózkodó külföldi állampolgárok tudomására hozza, akiknek az 1939. évi december 31-ig szóló tartózkodási engedélyük van, legyenek ezek a külföldiek akár munkaadók, akár fizetett alkalmazottak, vagy szabadfoglalkozásúak, hogy 24 órán belül jelentkezzenek a kolozsvári rendőrkészlet állambiztonsági hivatalánál a következő okmányaikkal:

A valamely mesterséget, vagy hivataást gyakorló külföldi állampolgárok hozzák magukkal az 1940. évre szóló utlevelüket, azt az ipar-egedélyt, amelynek alapján saját számlájukra mint munkaadók tevékenykednek, vagy azt igazolja, hogy fizetett alkalmazottak tartózkodási engedélyüket, igazolványt, mely bizonyítja, hogy kereskedelmi vagy ipari adójukat az 1939. év utolsó negyedére kifizették, a kereskedelmi és iparkamara cégjegyzési hivatalának bizonyítványát a cégbejegyzésről, vagy ennek az igazolásnak a munkakönyvben való bejegyzését és

a pénzügyigazgatóságnak azt az igazolását, amely bizonyítja, hogy a munkaügyi minisztérium „munka-alapja” javára lefizették az idegen adót.

Az összes többi külföldi állampolgárok letétbe kell, hogy helyezték érvényes utlevelüket, tartózkodási engedélyüket, az adójuk kifizetését igazoló nyugtát, a létfontosságuk forrását igazoló bizonyítványt és azt a bizonylatot, amelyből megállapítható, hogy mióta tartózkodnak Romániában.

Azok a külföldi állampolgárok, akik a 4072 1938. számú rendelet-törvény hatálya alá esnek, a felsorolt okmányaikon kívül be kell csatolják tartózkodási engedélyük meghosszabbítása iránti kérelmükhöz azt a bizonylatot, amely igazolja, hogy mióta tartózkodnak Romániában, bizonylatot arról, amely román állampolgárságu nőt vettek el feleségül, a gyermekek születési bizonyítványát, vagy bizonyítványt arról, hogy a román hadseregben eleget tettek katonai kötelezettségüknek.

A vonatkozó hirdetményt dr. Horvát Iosif Kolozsvár rendőrkészletre és Pop Leontin, a rendőrségi állambiztonsági hivatal főnöke írták alá.

RIO mozgó

November 20-tól 26-ig mindennap 3, 6 és 9.

Két részes nagy dzsungelfilm, egy előadásban!

A dzsungel tragédiája

Eddig még nem látott izgalmas dzsungel filmsláger

Fősz: Betty Jane Rhodes és Raymond Hatton

III. Journal.

Helyárak: 14 plusz 5 lei.

Hol építik fel a bukaresti
új református templomot?

Az okiráltságbelli református egyházmegye tanácsulása Bukaresiben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az okiráltságbelli református missziós egyházmegye most tartotta meg Bukarestben tanácsulását, amelyen Sándor József volt szenátor — aki már negyven esztendeje főgondnoka ennek a nagymúltú, de súlyos gondokkal küzdő egyházmegyének — továbbá Tőkés Ernő esperes elnökölt. Az ülésen nagy számban jelentek meg a bukaresti és a vidéki református lelkészek és tanítók. Az egyházmegyei tanácsulása a folyó ügyek elintézése után két nagyfontosságú kérdéssel foglalkozott.

AZ ÚJ TEMPLOM KÉRDÉSE

A bukaresti királyi palota mögötti református templom, a két épületből álló paplak és hivatali helyiségek területe kisajátítás következtében a város tulajdonába megy át. A kisajátított területért megtérített összeg 13 millió lej. Az új templom és paplak számára alkalmas terület ára pedig legkevesebb 10 millió lej. De hol maradnak még a bukaresti magyarság templomának, a paplaknak és a hivatali helyiségek felépítési költségei, amelyekhez még legalább 12-15 millió lej szükséges? Az összmagyarság legnagyobb áldozatkészségére van szükség — állapította meg a tanács-

ulás — hogy a régi református templom és ingatlanok helyett új templomot emelhesse. Ez pedig annál is inkább fontos, mert a köz- és alkotmányjogi változások következtében Bukarest magyar lakossága nagyon felporogott és

éppen Bukarest a központja az összes okiráltságbelli református egyházaknak.

A régi királtságbelli református egyházmegye jogköre tulajdonképpen nemcsak Olteniára, Munteniára és Moldovára terjed ki, hanem Bukovinára, Dobrudzsára, a Kvadiliterre és Besszarábiára is. Ez egyike a legnagyobb és legnépesebb református egyházmegyéknek. Az új templom építésének ügyében a tanácsulás megfelelő határozatokat hozott.

A TÖBBI FONTOS KÉRDÉSEK

Az egyházmegyei tanácsulás ezután azt a szabálytervezetet tárgyalta le, amelyet az egyházkerület által kiküldött bizottság most készít elő. A tervezet november 3-án készül el és azt november 25-én terjesztik be az egyházkerületi közgyűlés elé. A bukaresti egyházmegyei tanácsulás javaslatokat terjesztett fel a kolozsvári püspökséghez, illetve a tervezet előadójához: dr.

Imre Lajos református teológiai tanárhoz. Ezek közül a következő pontok emelhetők ki:

Az egyházkerületi törvények összes cikkelyei feltétlenül érvényesüljenek az egyházmegyében is. Az önfentartási erő kitermelése érdekében az egyházmegye önkormányzati jogát feltétlenül csorbítatlanul tartsák fenn.

Hogy az egyházmegye nem magáért kér támogatást az egyházkerülettől, hanem éppen az egyházmegye területén élő, az oda elszármazott erdélyi református hívek gondviselése és ellátása érdekében, akiknek a száma napról-napra emelkedik.

Minél nagyobb a család, annál nagyobb szükség van figyelemre.

Bukarestben maradjon továbbra is a misszió központja, melynek papjai mintegy rendeltetve vannak az esperesi tisztre. A bukaresti központ érdekelt az egyházmegye papjaival és világi híveivel szemben mindig érvényesíteni tudja, de közvetlen felügyeletet követel.

A hadfelszerelésügyi
minisztérium közleménye

(BUCURESTI.) Tekintettel arra, hogy bizonyos idő óta számos magánszemély és társaság különböző ruházati cikkeket és más anyagokat óhajt a hadseregnek adományozni, a hadfelszerelésügyi minisztérium a következőket hozza a közönség tudomására:

Az adományozások csakis a hadfelszerelésügyi minisztérium útján történhetnek. Az adakozónak az adomány minőségéről, mennyiségéről, nevének és lakcímének pontos feltüntetése mellett, kimutatást kell küldenie a hadfelszerelési államtitkársághoz Bucuresti, General Budisteanu ucca 16. szám alá. Az adományokat az adakozó vagy személyesen, vagy posta küldeményként juttathatja el a Bulevardul Regele Alexandru I. 9. szám alatt levő központi ruházati raktárhoz, ahol arról ellennyugtát kap. Postai küldemény esetében a csomagban mellékelni kell a beküldött anyagok jegyzékét, valamint a feladó nevét és lakcímét is. A rendelkezést Argetoianu kormányelnök és V. Slavescu hadfelszerelésügyi miniszter írták alá.

Lord Lloyd látogatása
a bucuressti egyetem irodalmi osztályán

(BUCURESTI.) Lord Lloyd of Dolobran, a British Council elnöke, pénteken, november 17-én meglátogatta a bucuressti egyetem irodalmi fakultásának angol nyelv és irodalmi osztályát. A vendéget John Burnbank egyetemi tanár, az angol nyelv és irodalom előadója, Radulescu-Motru dékán képviselője Gh. Oprescu tanár, C. Porter és Tomescu asszony, angol irodalmi tanársegédek fogadták, számos egyetemi hallgató élén. John Burnbank üdvözlő beszédében rámutatott a British Council hatalmas munkásságára, melynek során Bukarestben az egyetemen megalakult az angol nyelv és irodalom tanszéke. Az osztály pompás angol könyvtára szintén a British Council ajándéka. Ez a hatalmas angol szervezet tette lehetővé számos román diák Angliában való továbbképzését is. Remélem — mondta a szónok —, hogy Lord Lloyd magával viszi Angliába annak a lelkesedésnek emlékét, amely lelátogatását Romániában és a bukaresti egyetemen fogadták.

Lord Lloyd of Dolobran meghatott szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért. Hangsúlyozta, hogy a British Council egyik legfőbb célkitűzése, hogy az angol nyelvet szerte a világon minél szélesebb körben terjessze. Ezt a célt szolgálja a különböző országok egyetemi hallgatóinak angliai meghívása is.

Utána a dékán nevében Gh. Oprescu tanár, a diákság nevében pedig Stefanescu-Draganesti üdvözlöttek angol nyelven az előkelő vendégeket.

Apróhirdetések

VILLANYONDOLÁLÁS külföldi módszerrel és szerelőkkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lejtel. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns kőveket állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteiket, készfahérműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgótt. (2678)

SCHIMBASLOVAK Háraknál kaphatók. Str. Băii Simeseni, Telefon: 36-23. (2935)

ELADÓ kétszárnyas üveges és tömör ajtók, ablakok minden elfogadható árért. Str. Vasile Lupu 67. (7994)

OLCSÓ TŰZIFA-•PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy öl 980 lej. Ugyanez 1000 kgr. vágva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (6857)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok eladók. Cal. Decebal 3. Használt butort veszek. (7810)

NYERS BORKÖVET MINDEN MENYISÉGBEN VESZÉK. FABRICA RENÉ ARAD. (V 7799)

VILÁGOS háló és könyvszekrények eladók. Piața Unirii 7., első emelet. Apartement 4. Megtekinthető 11-1 óráig. (7694)

ELADÓ új modern konyhaberendezés. Str. Avram Iancu 7. (7899)

MODERN dióhálók és kombináltak, hármasszekrények olcsón eladók. Cal. Victoriei 25. asztalosnál. (7903)

VITRIN, 1 üvegajtós vasrózó olcsón eladó. Str. Căp. Ignat 46. (7886)

ÁTADÓ jól bevezetett régi korcsma és fűszerüzlet engedéllyel kaszárnyával szemben. - Érd.: Parfumeria Ideal, Royal mozgó mellett. (7910)

VENNÉK perzsaszőnyeget 2,5x3,5 méretű. Cím: Str. Memorandului 4., etaj. Vámosiné. (7921)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetnek. Str. Memorandului 4. (7925)

EGYENÁRAMU, váltóáramu villanymotorokat, szerszámgepeket, egyéb üzemgepeket, szivattyúkat keresek. Részletes ajánlatokat „Üzemképes” jelígre kiadó hivatalhoz kérek. (7927)

KITŰNŐ márkájú, jókarban lévő pianót keresek megvételre. Cím a kiadóban. (7738)

TIZ mázsa vegyes alma eladó. Str. Rugului 2. (7942)

ELADÓ kutház csapágyon forgó kerékek. Str. Opris 7. (7946)

VALÓDI perzsa bunda eladó. „Blănăria Turic”, Str. Iorga 23. (7947)

ELADÓ Singer balkaru gép. Str. Episcop Nic. Ivan 23. Papp. (7950)

SI-TALPAT, botot, kötést jókarban levőt keresek megvételre. Külön-külön is. Cím a kiadóban „Si” jelígre kérek. (7949)

FINOM kivitelű francia györfér-hálók, ebédli, kombinált szoba olcsó árban eladók. Str. Moldovei 17., asztalosnál. (7948)

KÉT szép nő és egy férfi télikabát eladó magas karcsu termetre. Cal. Regele Carol II. 5., Restaurant. (7950)

NŐI hópipó 36-os, alig használt, eladó. Cal. Regele Ferdinand 74. (7953)

VESZÉK káposztáshordót 6-8 vékást. Str. Bălcescu 3. (7955)

EGY új modern diófa háló sürgősen eladó. Str. Mărăsești 25-27. Apart. 29., este 6-tól. (7965)

ÓCSKARUHÁKAT, férfi, női télikabátokat veszek, eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (7969)

FÉNYKÉPEZŐGÉPET kisfilmeset jó állapotban megvételre keresek. Foto SÁRDI. (7982)

HÁRMAS ablakokat, ajtókat és jókarban lévő főzőkemencét veszek. Str. Gh. Enescu 14. (7983)

MEGVESZÉK használt, de jó állapotban lévő antik férfi irasztalt és pénzszerényt. Cimeket kiadóba kérem „Sürgős” jelígre. (7990)

IRÓGÉP jó állapotban eladó. Str. Moldovei 6. ajtó 5. (7991)

Gyümölcs a fán

Zilahy, Lajos legújabb színműve, a Gyümölcs a fán e hét minden estéjén színre kerül. A kiváló írónak ez az alkotása aktualitásában, drámai feszültségben, a komoly és humoros helyzetek váltakozásának varázsában, az uri és paraszti figurák mesteri rajzában felülmúlja az az eddigi nagysikerű Zilahy-darabokat is.

Vasárnap délután hatkor is a Gyümölcs a fán van műsoron.

Rendező: Bókay János

Színházunk legközelebbi plakátja büszkén hirdeti: Rendező Bókay János. A Rossz asszony, Szakíts helyettem, Ragaszkodom a szerelemhez illusztris szerzője egy hétig színházunk vendége s személyesen rendezi „Feleség” című legújabb vígjátékát.

A „Feleség” az új színházi évad legnagyobb sikere a budapesti Nemzeti Színházban. A sajtó ritka egyöntetűséggel ismeri el, hogy az új Bókay darab még szerzőjének magasra ívelő pályafutásában is ugrásszerű emelkedést jelent. A közönség pedig napokkal előbb szétkapkodja az előadások jegyeit.

A kolozsvári színház számára mindig ünnepet jelentettek a Bókay premierek, mert a szerző valamennyi itteni bemutatóján megjelent. Ez az első eset azonban, hogy darabjának próbáit hat napon keresztül személyesen vezeti. Így a „Feleség” nálunk is a legautentikusabb előadásban kerül színre, hiszen Bókay, a szerző és Bókay, a rendező bizonyára teljesen megértik egymás intencióit.

Fényes Alice, Haáz Jolly, Kovács György, Nagy István alakítják a „Feleség” vezető szerepeit.

MINDENNAP frissen vágott kóser libasír és libabőr olcsón kapható. Rézmóvits, Cal. Traian 29. (7997)

CSINK-hulladékot 10 kgron felül, minden alakban állandóan veszünk. „Triumf” gyár, Cal. Dorobanților 118. (Telefon: 10-79. (7658)

INGATLAN

KERESEK megvételre szoba, konyhás házat, vagy üres telket, bank, esetleg adóssághelennel. Ajánlatokat ármegjelöléssel a kiadóba „K. p.” jelígre. (3020)

CHINTAULUI 50 számú ingatlan üzlet, pékműhely eladó. Ért. Reg. Maria 9 Apart. 10. (7972)

ÁLLAST KERES

EGÉSZSÉGES fiatal asszony dadának menne. Salak Istvánné, Str. Romulus 45. (7956)

Villanyondolálás Lei 80 Gőzzel Lei 150

6 havi garanciával ezen üzletekben

Sztankovics Ludovic, Reg. Ferdinand No. 34.

Papp Samuil, Reg. Ferdinand 37.
Reszling Junior, Reg. Ferdinand 56.

UTAZÓ 25-30 ezer lejjel közreműködéssel betársulna, képviselőt, állást vállal. „Tízéves gyakorlat” jelígre a kiadóhivatalba. (7943)

KÖZÉPKORU elvált asszony ajánlkozik mindenkinek vidékre is, elvált középkorú férfire, egy vagy két gyereket is elgondolozok. „Komoly” jelígre. (7957)

PERFEKT perzsaszővő munkát vagy rendelést vállal. Str. Cosbuc 17. Turda. (V 7958)

FIATAL uriaszony elhelyezkedést keres. Esetleg kiszolgálónak is elmenne bármilyen üzletbe. Megkereséseket szíveségből „Bristol” kóser bodega, Cal. Regele Ferdinand 37., továbbít. (7962)

Saxofonost, harmonikást keresek tánciskolában vasárnap délutánra, este, esetleg csütörtökre is. Str. Brătianu 47. (7946)

VIII. román kereskedelmi liceumos leány tanítványokat vállal. Cal. Victoriei 101. VI. (7866)

URIHÁZHOZ házmesternéket menne volt vasutas, víz, villanyhoz ért. Cím a kiadóban. (7995)

JOBB zsidó háznál fiatal leány elhelyezést keres. Jelentkezni Cal. Traian 29. (7966)

ÁLLAST KAPHAT

ROMÁN francia, esetleg román-német nevelőnőt keresek délutánra 3 és 7 éves fiaim mellé. Str. G. Tamas 9. Dr. Somo-gyiné. (7747)

TÖMEGMUNKÁRA varrónők jelentkezzenek. „Woja” Cal. Reg. Ferdinand 65. (7929)

VARRÓGÉPELNI tudó leányok felvétetnek. Jelentkezés 12-2 óra között. Ce-lind, Str. Regina Maria 34. II. emelet. (7907)

MUNKÁSLÁNYOKAT felvesz Kovács, Cal. Regele Carol II. 90-92. (7905)

KIFUTÓFIUT ügyesét jó fizetéssel fel-veszünk. Str. Memorandului 6., emeleten. (7954)

AZONNAL alkalmazok egy magányos asszonyt házi munkára. Cím a kiadóban. (7932)

JÓLFŐZŐ éttermi szakácsnőt felveszek december 1-ére Cím a kiadóban. (3022)

TRAFIK kiszolgálásban jártas és óvadtékkal rendelkező, román nyelvet bíró kisasszony azonnal alkalmazást kaphat. Ajánlatokat „Trafik” jelígre a kiadóba. (7967)

JÓMEGJELENÉSÜ házvezetőnőt keresek havi 1500 lej fizetéssel. Dr. Kiss Aladár Craiova, Str. Alex. cel Bun 5. (3012)

KISASSZONYT keresek, aki már volt cukorkaüzletben. Bonboneria, Cal. Reg. Ferdinand 69-a. (7970)

KIFUTÓFIUT felveszünk. Construcția Cluj, P. Unirii 31. (3027)

JOBB családból való kifutóleány felvétet. Parfumeria Lord, Str. Reg. Maria 28. (7985)

MEGBIZHATÓ, gyakorlott hentes segédek azonnali belépésre kerestetnek „Scandia Română” szalámigyár, Medias. (7971)

A „Derü” országos vicclap részére HELYI KÉPVISELŐKET keresünk Timisoara, Aradon, Clujon, Oradeán és Bucurestiben. Nők is pályázhatnak. Biztos megilletett garanciánk. Érdeklődők forduljanak a „Derü” kiadóhivatalához, Satu-Mare, str. Petru Cercel 2-a.

FIATAL borbélysegéd felvétet. Str. Gh. Enescu 14. (7975)

DIÓTÖRŐT felveszünk. Str. Saguna 24. ajtó 8. (7980)

KOVÁCSSEGÉD és tanuló felvétet. Str. Din Dos 5. (7984)

MUNKÁSNO felvétet. Schiezlák Ferencnél, Str. St. O. Iosif 3. sz. alatt. (7988)

KIFUTÓLEÁNY, vagy fiu felvétet. Mandelbaum, Cal. Reg. Ferdinand 20. (7996)

KÜLÖNFÉLEK

ÓVJA gyermekeit betegségtől, ha sápadt, gyenge, vérszegény, étvágytalan, köhög, számarhurutban szenved, adjon Vita „H” vitamint csokoládé. Pótolja a csukamájolajat, megóvja járványoktól. Dobozként 45, 75 lej. Hermann gyógytár, Targumures. (2965)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Golyával szemben. (2756)

IZLETES házikoszt abona, ebéd, vacsora 700 lej, menü 3 fogás 18 lej, Str. Kogălniceanu 8., földszint a. 7. (2987)

ÖRÖKBEDNÁM 2 hónapos egészséges fiugyermekeket. Str. Paris 34., Özv. Izsák Márton. (7911)

FÜZŐ javítást vállalkoz olcsón és pontosan. Str. Masaryk 36. Apart. 6. (7960)

ELVENNÉK olyan nőt, ki csak házassággal nyerhet állampolgárságot. Csáky, Cluj, Str. Tebei 2., földszint. (7964)

TÁRSULNEK 100.000 lej tőkével jól jövedelmező vállalatba. Cím a kiadóban. (7916)

ESKÜVŐK, eljegyzésekre abroszok, szalvéták, evőeszközök kölcsön kaphatók. Str. Aurel Vlaicu 2. (7963)

HÖLGYFODRÁSZAT a központban, helyi és idegenforgalommal, fényes berendezéssel, nagy üzlethelyiséggel, szövetkezetek, vagy hasonló nagyobb lebonyolításu üzlethez pénzes társat keres. Leveleket „Befektetett tőkéhez arányitva” jelígre a kiadóba kérek. (7976)

CIRCA 300.000 lej tőkével kereskedelmi vagy iparvállalatba betársulnék megfelelő garancia mellett. Üzletleírást, címekeket „12.000” jelígre. (7978)

NE dobja el használt szveterét. a „Mercur” kötőde (P. Carolina 5.) kijavítja. (7981)

TÖMEGCIKK gyártásával foglalkozó iparvállalat 3-500.000 lejjel társat keres. Cím a kiadóban. (7987)

OKTATÁS

TANITVÁNYKÉPZÉS kozmetika „Boté” Hamburg. Cal. Regele Ferdinand 34., II. Telefon: 20-11. (7952)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ egy udvari üzlethelyiség Piața Unirii 22. szám alatt január elsejétől. Érdeklődni házmesternél. (7779)

KIADÓ modern 4 szobás, komfortos és egy garzonlakás Str. I. G. Duca 3. (7497)

KAPUALATTI bejárati uccal, irodának alkalmas nagy parkettes szoba azonnalra kiadó. Str. Nicolae Iorga 21. (3005)

GYÁR, műhely, raktárhelyiségek kiadók. Érdeklődők címeit „Iparárammal” jelígre kiadóba kérem. (7564)

KIADÓ új házban még nem lakott 2 szobás összkomfortos lakás. Str. G. Tamas 9. Dr. Somogyiné. (7746)

KIADÓ két szoba, konyha olcsón Str. Hasdeu 38. Értekezni 40. alatt. (7767)

2 SZOBÁS garzonlakás fürdőszobával kiadó december 1-ére. Str. Regina Maria 5. szám. (3007)

KIADÓ butorozott szoba. Érdeklődni a házmesternél, Cal. Regele Carol II. 7. (7944)

ÜZLETHELYISÉG kiadó. Cal. Regele Ferdinand 139. Értekezni Piața Cuza Vodă 14. (3018)

KÉTSZOBÁS, komplett lakás és 2 szobás garzonlakás azonnalra kiadó. Strada Elisabeta 32. (7928)

KIADÓ kétszobás üzlethelyiség, korcsmanak, műhelynek, esetleg lakással. Str. Lillie 1. Érd.: Str. Amurg 39. (7867)

KETTŐ és háromszobás lakás kiadó, ugyanott üres balkonos szoba. Str. Geu 3. szám. (7941)

KIADÓ mézszárszék és szoba, konyha elsejére. Str. Chintaului 43. (7959)

P. UNIRII 26. szám alatt irodának, orvos rendelőnek alkalmas két szoba. fürdőszobás lakás kiadó. (7963)

3 SZOBÁS villa Opera közelében azonnal kiadó. Bonboneria, Str. Regina Maria 34. (3023)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszoba használattal, estleg fűtéssel december 1-ére kiadó. Str. Elisabeta 16 I. 3. (7973)

KIADÓ azonnalra, vagy december 1-ére egy nagy üres szoba mellékhegyiségekkel 400 lejért. Str. Fluturilor 33 (Pillangó-telep). (7974)

KIADÓ üzlethelyiség forgalmas piacon és kicsi különbejárati butorozott szoba. P. M. Viteazul 20. (7977)

KIADÓ központban különbejárati butorozott szoba központi fűtéssel, esetleg teljes ellátással, telefonnal, zongorával ellátott lakásban. Deák, P. Unirii 7. (3025)

KIADÓ 3 szoba, konyha, Str. Fântânelei 67. külön telek, gyümölcsös. (7979)

EGÉSZSÉGES, nagy üres szoba kiadó. Str. Eminescu 11. (7986)

UCCAI szoba, konyha kerttel és tyúkudvarral olcsón kiadó. Str. Pata 120 alatt. Ért.: Str. Haiduc 1-a. Izsáknál. (7989)

SZOBA, konyha és külön szoba, konyha kerttel kiadó. Str. Donat 104. (7992)

KIADÓ azonnal szoba, konyha P. Stefan cel Mare. Érd.: Dr. Tutulea ügyvéd. Cal. Reg. Carol II. 7. (2948)

LAKÁS KERES

SZOBA, konyha, fürdőszoba (esetleg használattal) december 1-re, vagy 15-ére kerestetik. „Rendes fizető” jelígre. (7961)

LAKÓTÁRSNAK mennék utaleányhoz, központban. Cím: Parfumeria „Apollo”. Str. Reg. Maria 4. (7993)

Hirek

NAPTÁR. 1939. November 23. Csütörtök. Róm. kat. és Prot.: Kelemen. Ort.: Sf. Ap. Amfilochie. Izr.: 11 Kiszev.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK: Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JOESTET!

JÓ TANÁCS

Kiss, akinek kis szatocsüzele van, így panaszol Nagynak:

— Van úgy, hogy egy „kutya” sem jön be a boltomba egész nap. Mit lehetne ez ellen tenni?

Nagy gondolkodik (egy ideig, majd így válaszol):

— Kérd meg szomszédaidat, hogy megkötött kutyáikat engedjék szabadon...

AZ OCEÁNON

Férj: Milyen hatalmas víz.

Feleség: Igen, igen, pedig csak a felületét látjuk belőle...

— Ügyeletes gyógyszerárak. November 18. szombaton reggeltől november 25. szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot. Unicorn, Unirii-tér; Demeter, Motilor-ut; Somlea, Regele Ferdinand-ut; Palocz, Marechal Foch-ut.

Börkabátot

méret után készít, javít és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— Kolozsváron megkezdtek az ingatlanadó kivetésének ellenőrzését. 32316—1939. szám alatt hirdetményt bocsátott ki, amelyben a pénzügyminiszterium 345.138—1939. számú rendeletére való hivatkozással közli az összes vállalatokkal, intézményekkel és hatóságokkal, hogy a folyó évi november 21-én megkezdte az ingatlan-adó kivetésének ellenőrzését. A pénzügyigazgatóság felhívja az összes érdekelteket, hogy a kivetés ellenőrzésének megkönnyítése érdekében borsassák a kincstári közegek rendelkezésére mindazokat a kimutatásokat és okmányokat, amelyekből az ingatlanadó kivetése megállapítható.

DIANA

az egészség kincse

— Ujabb 5 évre meghosszabbították a romániai cukorkartell. Bukarestből jelenti a Raodr: A cukorgyárak eladási irodájára vonatkozó kartell-egyezményt, amely a folyó évi november 15-én lejárt, újabb 5 évre meghosszabbították. A cukorkartellben az aradi, chitillai, botfalusi, marosvásárhelyi, ritipecini, itcanini és a royalni cukorgyárak vesznek részt.

— Isten önnel tanár ur (Goodbye Mr. Chips) című filmről következő módon vélekednek a hollywoodi sztárok: SPENCER TRACY (A fiuk városának feledhetetlen papja): „Nem emlékszem arra, hogy valaha is láttam volna megrendítőbb alakítást, mint ezt.” PAUL MUNI: „Robert Donat ebben a szerepében minden eddig látottat felülmúl.” ROBERT MONTGOMERY: „Ez a film minden művész lelket büszkeséggel kell eltöltse.” MICKEY ROONEY: „A film annyira megfogott, hogy még négyszer meg kell nézmem.” E nagyszabású film premierje csütörtökön van a SELECT MOZGÓ-ban.

— Pálinkafőzés a Donat-uton. A Szaniszló-cég pálinkafőző üstjét a Donat-utj autóbusz végállomáson állította fel és megkezdte a pálinkafőzést. Jelentkezni lehet a helyszínen, vagy telefon: 13-24 szám alatt.

— Halálos szerencsétlenség történt a belga szénbányában. Brüsszelből jelentik: A Seraink községben levő szénbányában súlyos munkás-szerencsétlenség történt. Személyszállító lift amely hat munkással haladt a 600 méternyi mélységben fekvő tárnába, annak következtében, hogy egy beton-tömb a liftkamrából zuhant a liftre, leszakadt és a mélységbe zuhant. Két munkás azonnal meghalt, négyet súlyos állapotban szállítottak a kórházba.

— Börtönbe került Arad volt szépségkirálynője. Aradról jelentik: Az elmúlt napokban Keil Sándor mérnök feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, hogy a zsebéből kioltak 15.000 lejt és különböző értékű papirokat tartalmazó pénztárcáját. A nyomozás során a rendőrség letartóztatta özv. Mihailovici Carolina asszonyt, leánynevével Fenyő Babyt, aki néhány évvel ezelőtt elnyerte a Miss Arad címet. A törvényszék vizsgálóbírója letartóztatási parancsot adott ki a megtévedt volt szépségkirálynő ellen. A törvényszék elrendelte szabdlábra helyezését, de a határozat ellen az ügyészség felelősséggel élt s így a volt szépségkirálynő továbbra is „hüvösön” maradt.

SELECT MOZGO

Ma utoljára látható: Ginger Rogers és Fred Astaire slágere: FARANDOLA

Az utóbbi évek legjobb filmjének premierje:

ISTEN ÖNNEL TANÁR UR

(GOODBYE MR. CHIPS). James Hilton világhírű regényének csodálatosan szép filmváltozata. Egy tanár története, aki a kultúra oltárán áldozza fel életét. Főszerepekben: ROBERT DONAT — GREER GARSON. Műsoron kívül mindig vetítjük a legújabb világhíradót.

— Adomány. Köszönettel nyugtázzuk az özv. Lászlóczy Istvánnak a józseffalvi tűzkárosultak segélyezésére beküldött 100 lej adományát.

— Tiltakozó gyűlést tart a munkásság a drágaság ellen. Kolozsvár össz-munkássága folyó hó 26-án, vasárnap délelőtti 10 órakor a Rio-mozgó nagyszínházban (volt Építőmunkás Otthon, Str. Väi 7. szám) általános munkás-gyűlést tart. Napirenden az emelkedő drágaság kérdése szerepel. A nagygyűlésen a munkás és magánalkalmazotti szervezetek megbízottai ismertetni fogják a munkásság helyzetét az előállított drágaság következtében és állást fognak foglalni a kérdésben. A munkásság körében a nagygyűlés iránt érthetően élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— Építőmunkások szakmai gyűlése. A kolozsvári építőmunkások folyó hó 24-én, pénteken délután 5 órakor a Str. Väi 2. szám alatt levő munkás-otthonban általános szakmai közgyűlést tartanak.

— KÜLÖNÖS SZIVÁRVÁNYSZERÜ ÉGI JELENSÉG — NOVEMBERBEN. Szerdán délelőtti 10 és fél 11 óra között a járőrelők különös égi jelenségre lettek figyelmesek. A szivárványhoz hasonló tünet a város fölött félkör alakban, de a rendes formától eltérően nem lefelé hajló szárakkal, hanem vízszintesen lebegve mutatkozott. Csodálatos éles színei ragyogva szórták fehér, kék, piros, sárga, zöld sugarait. Az érdekes természeti tümenyt minden valószínűség szerint az idézte elő, hogy a déli zenitje felé haladó napra szögalkában esőfelhők hajoltak. A rájuk hulló napsugarak fénytörése a szinképletelet megbontva, szivárványt varázolt az égre... Mindenesetre ezekben a nehéz háborús időkben jóleső jelnek vehetjük. Hiszen a biblia is úgy tanítja, hogy amikor az Isten a vízáron után elzárta az ég zuhogó csatornáit és Noé bárkáját az Ararat hegyén megfeneklett, annak jeléül, hogy hasonló veszedelmet és egyéb szörnyű pusztításokat nem fog többé az emberiségre bocsájtani, a Mindenható a szivárvány jelét tűzte a firmamentumra. Reméljük, hogy ez a különös alaku szivárvány is a béke jele lesz.

— Családi öröm Göring marsallénál. Genfből jelenti a Rador: A Tribune Lausanne című lap jelentése szerint Göring marsall felesége egészséges leánygyermeknek adott életet.

— Birái előtt a sikkasztó városi fő-tisztviselő. Catalina Sabin szászsebesi városi tisztviselő ügyét tárgyalta tegnap a kolozsvári büntető tábla öttagu, Perjescu tanácsa. A tisztviselő az 1936 és 1937 év folyamán 150.000 lejt sikkasztott a város pénztárából. A visszaélések kipattanása után Catalina Sabinon az elmebaj tünetei mutatkoztak és beutalták a széken, majd a kolozsvári elmeegógyintézetbe, de az orvosok nem tudták megállapítani, hogy valóban beteg-e, vagy csak színlel, hogy így a büntetéstől megmeneküljön. A büntető tábla több tanu kihallgatása után elrendelte a város könyvének szakértő által való átvizsgálását és a szakértői vélemény elkészültéig a tárgyalást elhalasztotta.

— A mérges gomba áldozatai. Párisból jelentik: Ötven köztársasági spanyol menekült, Lorient községben a maguk által szedett gombától súlyosan megbetegedett. Valamennyit beszállították a kórházba. Közülük kettő meghalt, kettőnek az állapota reménytelen.

— Meghalt Maurice Renald francia regényíró. Párisból jelentik: Maurice Renald kitűnő francia író, a francia-szági írók egyesületének alelnöke, tegnap Rockefellerban meghalt.

BUNDAT? SZÖRMÉT?

MODERN KIVITELBEN OLCSÓ ÁRBAN CSAK

WEISZ ERNO

SZÜCSNÉL, CLUJ, CAL. REG. FERDINAND 12.

Ötvenezer pengős évjáradékkal távozik Gombaszögi Frida az Atheneum eléről

(BUDAPEST.) Megirtuk, hogy a magyar állam átvette az 1868-ban alapított Atheneum nyomdai és kiadvállalatot, valamint a Miklós Andor által megindított híres Az Estet és társalapjait.

Amint most értesülünk, a megállapodás úgy szól, hogy Miklós Andor özvegye, Gombaszögi Frida, ötvenezer pengős évjáradékokat kap élete végéig az átadott vagyonkomplexumért.

Gombaszögi Frida, bár már régen visszavonult a színpadtól, jól ismert a nagyközönség előtt is. Sokáig volt a Vigaszínház tagja és ő volt az, aki ellen egy felzúgott fantáziájú inasgyerek, Ambrus Zoltán „A tóparti gyilkosság” című regényének hatása alatt, revolveres merényletet követett el, aminek folytán Gombaszögi arca egy időre eltört, később azonban operációval sikerült régi arckifejezését visszaadni.

Itt említjük meg, hogy Miklós Andor neve, aki halála óta, mint alapító szerepelt, lekerült Az Est éléről, valamint, hogy a változással kapcsolatban pletyka is kelt szárnya, nevezetesen, hogy Hunyadi Sándor író feleségül veszi Gombaszögi Fridát.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Farandola (Tám a föld körül). Ginger Rogers és Fred Astaire ez évi remeke, szökevény, szökevény és táncokkal, Műsoron kívül a legújabb világhíradó és O. N. T. journal.

ROYAL MOZGÓ: Ragyogó, izgalmas, rendkívüli slágerfilm, elejétől végig színes Technicolor. Shirley Temple, Richard Greene, Anita Louise-val: Egy hercegnő álma. Nem gyerek film. Egy igazi művészi alkotás.

CAPITOL MOZGÓ: Premier világsláger: „A Pacific Express”. Sok ezer szereplővel. Rendezte Cecil B. de Mille. Fősz.: Barbara Stanwick, Akim Tamiroff és Joel McCrea. A film előtt új Paramount világhíradó érdekes világsemményekkel.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: A dzsungel tragédiája. Az évad legnagyobb szenzációja. Fősz.: Betty Jane és Raymond Hatton. II. Híradó. Köv. műsorunk csak pár napig közkívánatra: A hindu síremlék mindkét része egy szerte.

URANIA MOZGÓ: Az álarcos ember. Mindkét rész egyszerre, teljes mű. Izgalmas kalandorfilm. Fősz.: Tonto, az indiánok vezére és Silver, a csodáló.

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda fél 9: Gyümölcs a fán (Zilahy Lajos legújabb, nagyszerű színműve. Fősz.: Fényes Alice, Pál Magda, Haáz Jolly, Benes Ilona, Havady Nagy Ilonka, Hegyi Lili, Faludi Márta, Nagy István, Tóth Elek, Lantos Béla, Szabados Árpád. Rendező: Szabados Árpád. Premier bérlet 12 sz.) Csütörtök fél 9: Gyümölcs a fán (Rendes bérlet 12.)

Péntek fél 9: Gyümölcs a fán (Irodalmi bérlet.) Szombat délután 5: Francia szobalány. (Olcsó helyárakkal.)

Este 9: Gyümölcs a fán. Vasárnap délután 3: Tanase revütársulata.

Délután 6: Gyümölcs a fán. Este 9: Tanase revütársulata.

Miért tért vissza Svájcából a müncheni merénylő?

Az angol kormány hivatalosan cáfolja, hogy összeköttetésben volt a merénylővel

(BERLIN.) (Dunaposta.) Hivatalos német megállapítás szerint Hitler vezér és kancellár ellen Münchenben megkísérelt merénylet előkészítése még a múlt év szeptember és október hónapban történt. Elser Georg az 1939. évi augusztus hónapban építette be a „Bürgerbraukeller” pincéjében levő egyik tartó-oszlopba a robbanó kamrát, amelyet aprólékos munkával a leg gondosabban végzett el. Ebbe a robbanó kamrába helyezte azután gondosan el a robbanó töltényt a készülék időzített szerkezetébe. A szerkezet és annak megépítése kiváló szakember munkájára vallott és hogy a merénylet még sem úgy sikerült, ahogy azt az összeesküvők kitervezték, nem az ő műszaki tévedésükön mulott, hanem a körülmények szerencsés összejűtszán is. Elser bámulatos hidegvérrel készítette elő a merényletet, illetve helyezte el a robbanó kamrát a tartó-oszlopba, a kamrába pedig a robbanó töltényt. Több, mint hétszer ment le titokban a sörcsarnok pincéjébe, hogy alapos tájékozódást szerezzen és tökéletes ismerője legyen a helyszíni viszonyoknak.

MIÉRT TÉRT VISSZA ELSER SVÁJCBÓL?

(BERLIN.) (DNB-Dunaposta.) A német

rendőrség legnagyobb része előtt sokáig rejtélyes maradt az a körülmény, hogy Georg Elser, aki Stuttgarton át Svájcba menekülve már biztonságban volt, miért tért vissza újra Münchenbe, ahol a végén is elfogták? Utólag kiderült, hogy a megfigyelés alatt álló Georg Elsert az a körülmény készítette a visszatérésre, mert hírül vitték neki, hogy Hitler kancellár későbbben fog beszélni a rendes időnél és ő az óraszerkezetet eszerint akarta újra beállítani. Sikerült is neki a Bürgerbraukeller pincéjébe a merényletet megelőző napon megegyezően behatolnia és az óraszerkezetet megigazítani. A rendőrség nyomozó közegei azonban már ekkor nyomában voltak. Csak azt nem tudták, hogy hol és mikor hajtja végre tettét. Visszatérését azonban a svájci határra már megakadályozták.

TILTAKOZNAK AZ ÁLLÍTÓLAGOS ANGOL TISZTEK

(BERLIN.) (Dunaposta.) A letartóztatásban levő Best és Stewens állítólagos angol kapitányok tagadják, mint-ha az Intelligence Service megbízottai volnának, vagy hogy ezzel a szervezettel összeköttetésben állottak volna. Tagadásukkal szemben megdönthetetlen bizonyítékok vannak, hogy ez a két állítólagos angol tiszt nagyjösszegű készpénzt bocsátott Elser rendelkezésére, azt a titkos rádióleadó és vevő-

készüléket pedig, amelyen keresztül a német védőosztagok parancsnoksága és a birodalmi rendőrség egészen a legutóbbi napig összeköttetésben voltak az angol kormánnyal, Best és Stewens adták át az Intelligence Service megbízásából a német védőosztagok és német birodalmi rendőrség megbízottainak, akikről Best és Stewens azt hitték, hogy a német hadsereg forradalmi tisztjei. A két letartóztatott külföldi egyébként élénken tiltakozik fogvatartásuk miatt és azt állítja, hogy őket nem is Venlonál, a holland-német határon és nem német területen fogták el, hanem a német titkosrendőrség és a védőosztagok emberei holland területre hatoltak be és onnan hurcolták át őket Németországba.

ANGOL HIVATALOS CÁFOLAT

(LONDON.) (Rador-Havas.) A brit kormány hivatalos közleményben jelentette ki, hogy teljesen érthetetlen a számára mindaz, amit a müncheni állítólagos merénylő személyével kapcsolatban német részről jelentenek. Sem az angol kormánynak, sem pedig bármiféle angol hivatalos szervnek semmiféle kapcsolata nem volt azzal a megnevezett személlyel, akit német részről a merénylet tettesének jelölnek meg.

Három veszedelmes betörőt fogott el a rendőrség

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Három veszedelmes rovottmultu betörőt fogott el a kolozsvári rendőrség bünyűgyi osztálya a legutóbbi 24 óra alatt. Két hónap alatt Kolozsvár területén rengeteg kerékpárlopást jelentettek be úgy a központi, mint a kerületi rendőrségeken. A széles körben bevezetett nyomozás során a bünyűgyi osztály detektívjei elfogták a sorozatos kerékpárlopások egyik tettesét, Waldemann Schneider, General Mosoiu-ucca 4. sz. alatt lakó, rovottmultu 18 éves vakmerő betörő személyében, aki csak néhány hónappal ezelőtt szabadult ki a kolozsvári fogházból. Waldemann Schneider másfél évvel ezelőtt betört a Neculcea-uccában levő „Tacamul” ezüstárúüzletbe és nagyobb mennyiségű ezüst evőeszközöket lopott el. A károsult ékszerész-cég a tárgyalás előtt visszavonta feljelentését, mert Waldemann azelőtt szolgálatában állott és a rosszutra tért fiu hozzátartozói részben kártalanították. A fiatal tolvaj azonban nem emelte meg magát és folytatta bűnös üzemleit. Ez év szeptemberében Deák Gyula, Őtutului-uccai lakostól egy kerékpárt, Vascan Ioan, Lunga-uccában lakó fiatalembertől az Agrár Bank épülete elől és egy városi tisztviselőtől lopott el egy-egy kerékpárt. Kihallgatása során ezt a négy lopást ismerte be. Bűnlajstromának összeállítását folyamatban van.

A másik két vakmerő betörő Péntek István 27 és Péntek János 25 éves rovottmultu testvérek. Péntek István szintén csak néhány hét előtt került szabadlábra a nagyenyedi fogházból, ahol gyilkosságért két évet ült. János nevű öccse pedig a szamosújvári javító intézetből került ki 3 évvel ezelőtt. A két megtevédt testvér a múlt nyáron júliusban betört a Traian-ut 14. szám alatti Dascal Lajos-féle fűszerüzletbe, ahonnan 8000 lej értékű különböző árucikkeket lopott el. A múlt hónapban a két vakmerő fiatal betörő — miután a júliusi betörésük kiderítetlen maradt — újból betört a Traian-ut 14. szám alatti fűszerüzletbe, ahonnan már 15.000 lej értékű árucikkeket zsákmányolt. A két veszedelmes betörő tegnap este rendőrkézre került és miután töredelmes vallomást tettek, a detektívek rengeteg lopott holmit szállítottak be az orgazdától a központi rendőrségre. A két Péntek-testvér kihallgatása még folyamatban van.

Szigorúan tilos

a nemzetvédelmet szolgáló vagy katonai jellegű intézmények lefénképezése

(BUCURESTI.) (Rador.) Illetékes helyről ismételt és hangsúlyozottan felhívják mindenki figyelmét, hogy szigorúan tilos fényképezni, filmezni, lefesteni, vagy vázlatot készíteni:

1. A határzónában 30 kilométeres mélységig.
2. Az erőd-zónában.
3. Műemlékeket, vasuti állomásokat, vasutvonalak és országutak berendezését, olyan katonai és polgári kikötőket és légi kikötőket, amelyek katonai célokat szolgálnak és amelyeket katonaság őriz.
4. A katonaság részére termelő katonai és polgári üzemeket, ugyszintén a katonai berendezéseket és raktárakat.
5. Az összes katonaság által őrzött épületeket, gyárakat, finomítókat, tartályokat stb.
6. A katonaság által nem őrzött, de ezzel a felirással ellátott üzemeket: A fényképezés tilos!
7. A fényképezés, filmezés, festés, vagy vázlatkészítés ugyancsak tilos a hadi, vagy hadfelszerelési üzemek területén is. Azokat az albumokat, amelyeket a vállalatok propaganda-célokra adnak ki, be kell mutatni a gyárak katonai bizottságának. Abban az esetben, ha a gyárban katonai

biztonság nincs, az albumot a hadfelszerelésügyi minisztérium láttamozza.

8. A petróleumterületeken az igazgatóság engedélye nélkül.

9. A katonai egységek felvonulási, kiképzési és hadgyakorlati területén, továbbá katonai alakulatok állomáshelyén. Hivatalos ünnepélyeken filmezni, vagy fényképezni kizárólag a nemzetvédelmi minisztérium engedélyével és a nemzeti propagandaügyi minisztérium ellenőrzése mellett lehet.

10. Általában tilos tehát lefénképezni, lefesteni, vagy megrajzolni az olyan egyedülálló, vagy csoportos tárgyat, amely bármilyen (katonai, nemzeti, kulturális, vallási) szempontból kárt okozhat a nemzetvédelmi minisztériumnak. A filmekből csak annyit hagynak jóvá, amennyiből nem tűnik ki az a szándék, hogy olyan tárgyakat rögzített meg, amelyek a nemzetvédelmi összefüggések, vagy pedig határ menti románellenes propagandára alkalmasak.

Büntetések: 1. A jelen rendelkezések áthágását az érvényben levő törvények szerint büntetik. 2. A katonai, rendőri és csendőri szerveknek ebben az esetben kötelességük a bűnösök ellen az eljárást azonnal megindítani és átadni őket a bíróságnak.

Csáky magyar külügyminiszter:

„Magyarország feltétlenül békepolitikát folytat”

Hollandia megtámadása esetén Amerika is fegyverrel ragad

(BUDAPEST.) (Rador.) Gróf Csáky István, Magyarország külügyminisztere kedden este a képviselőházban beszámolókat tartott és többek között a következőket mondotta:

— Magyarország történelmi missziójának legfontosabb előfeltétele az ország függetlensége, amely szoros összefüggésben van biztonságával. A biztonság a katonai, diplomáciai és gazdasági kérdések megoldását jelenti, valamint az ország határain kívül élő magyar nép védelmét is.

A külügyminiszter megállapította, hogy Magyarország külpolitikái helyzete konszolidálódott, mert megőrizte összes kipróbált barátait. Magyarország őszinte köszönettel vette tudom-

ásul Hitler baráti szavait, amelyekben október 6-án kijelentette, hogy Németország és Magyarország között a határok véglegesek. Emlékeztetett arra, hogy a világháború idején a német katonák ezrei haltak hősi halált a magyar katonákkal együtt. Még ennél is mélyebb barátság fűzi Magyarországot Olaszországhoz és a két ország népének évszázadok óta közös sorsa. Magyarországnak Jugoszláviával való viszonya javult azzal a ténnyel, hogy a két országot közlelő érdeklő kérdések száma szaporodott. A hatalmas Jugoszlávia megvalósítása Magyarországnak is érdeke. Bulgáriával kapcsolatban Csáky István gróf kijelentette, hogy Magyarország soha

sem felejt el a Bulgáriával folytatott közös harcot és azokat a közös érdekeket, amelyeket a békeszerződés teremtett meg részükre. Magyarországot őszinte rokonszenvvel kíséri Bulgária harcát és fejlődését. A Romániával való kapcsolatokról Csáky István gróf a következőket mondotta:

— Románia irányában megtettem a kezdeményezést, hogy megtisztítsam a légkört. Romániától függ, hogy közre akar-e működni a Duna völgyében az új élet kialakításában.

A külügyminiszter szerint a Romániával való megegyezés a kisebbségekkel szemben alkalmazott rendszertől függ, amely bánásmóddal szemben Magyarország nem maradhat közömbös. A semleges blokk, vagy más tömb alakításával kapcsolatosan Csáky István gróf kijelentette, hogy Magyarország az egész világgal hajlandó közreműködni a béke megvalósítása érdekében, de csak a következő feltételek mellett:

1. Az esetleges együttműködés ne irányuljon harmadik hatalom ellen és ne legyen bíraskodási eszköz.

2. A fennálló ellentétek előzetes elsimítása, amely nélkül minden ilyen irányú együttműködés eredménytelen volna. Mindaddig, ameddig rendezetlen kérdések vannak, nem lehet ígéretet tenni azok fentartására, sem most, sem a jövőben.

— Amiket megelőzőleg mondtam — szögezte le gróf Csáky István — nem vonatkoznak az ad hoc együttműködésre, technikai jelleggel és csak azokra az országokra korlátozva, amelyek nem vesznek részt a háborúban. A Szovjettal Magyarország viszonya különösen a gazdasági együttműködés terén javult. Magyarország viszonya Angliával és Franciaországgal — miután nem vesz részt a háborúban — változatlan. Mindkét nagyhatalomnak érdeke, hogy Magyarország ne csak igyekezzék, de fenn is tudja tartani a nyugalmat a saját területén.

AMERIKA ÉRDEKLŐDÉSE
EURÓPA IRÁNT

Londonból jelenti a „Tempo”: Az Északamerikai Egyesült Államok közvéleménye egyre inkább Európa felé fordul. Többek között a New York Herald Tribune című lap ezt írja: „Eddig az volt a hit, hogy az Egyesült Államoknak nincs életbevágó érdeke Európában. Am egy Hollandia elleni támadás elegendő volna ahhoz, hogy Amerika népe fegyvert ragadjon.”

A New York Times szerint Hollandia elleni támadás közvetlenül érintené az Egyesült Államok semlegességét. A Washington Post szerint Hollandia helyzete új felelősség elé állítja az Egyesült Államok népet.

AMI ERŐSEBB MINDEN
AKNÁNÁL

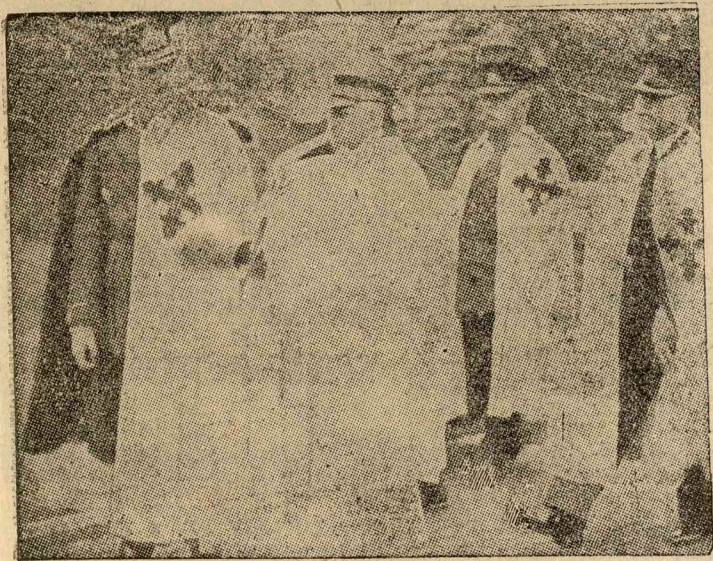
(LONDON.) (Rador.) Az egész angol sajtó rendkívül heves támadást intéz Németország ellen, amiért súlyosan megsértette a nemzetközi jogot azzal, hogy a hajózási utvonalaikra mindenütt robbanó tengeri aknákat helyezett el. A Daily Express ezzel kapcsolatban azt írja, hogy az a gyűlölet, amelyet Németország ezzel az eljárással a semleges országok körében maga ellen felkeltett, sokkal nagyobb és hatalmasabb, mint egy millió darab robbanó tengeri akna.

— Kelemen Lajos gyász. Súlyos csapás érte Kelemen Lajost, a kiváló erdélyi magyar tudóst, a Magyar Tudományos Akadémia tagját. Egyetlen leánya: Erzsébet, férjezett Mizzán Jánosné kedden reggel 7 órakor hosszas szenvedés után 29 éves korában meghalt. A fiatalasszony hosszú idő óta betegeskedett. Néhány héttel ezelőtt műtétet hajtottak végre rajta a klinikán, s akkor az volt a látszat, hogy túl van a veszedelmen. Állapota azonban rosszabbodott s kedden reggel a halál megváltotta szenvedéséről. A korán elhunyt uriaszonyt csütörtökön délután 3 órakor a köztemető halottas házából az untfárius egyház temetőjébe szállították. A mélyen kesült édesapa írást alkalmas részben nyilvánul meg hívei és tisztelői sorában. A fiatalasszony halálát a mélyenszántó férjén kívül előkelő rokonság között a kolozsvári Mikó-család is gyászolja.

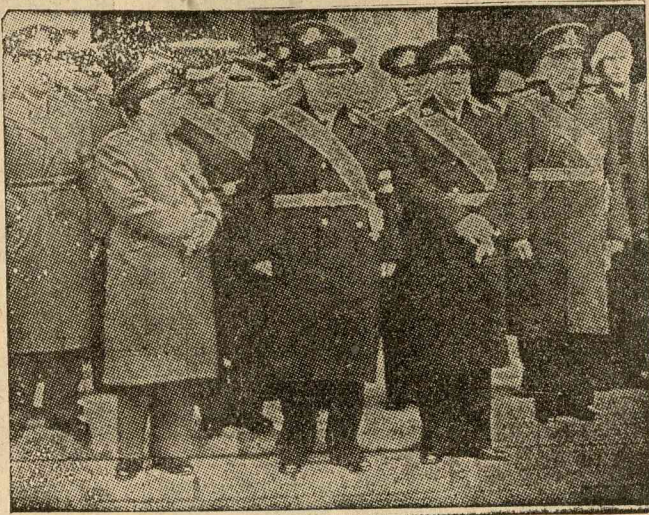
Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

Csütörtöki képes világhíradó

Két felvétel Mihály gyulafehérvári nagyvajda trónörökös nevenapján rendezett ünnepekről

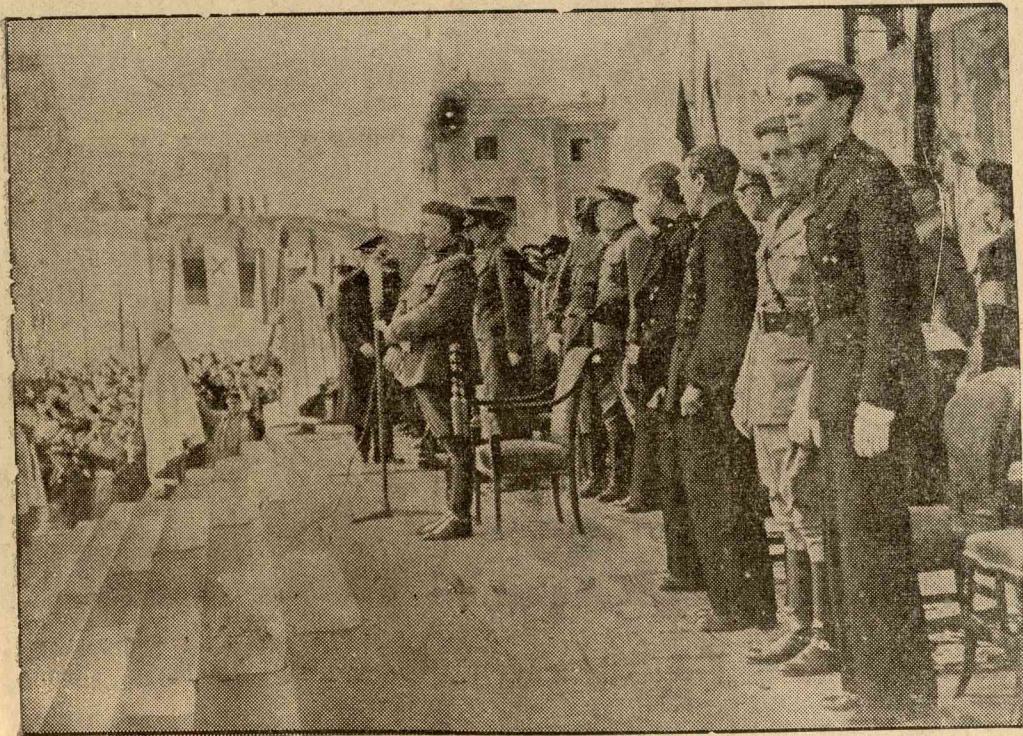
II. KÁROLY KIRÁLY ÖFELSÉGE, a Mihai Viteazul-rend tagjainak kíséretében távozik a Mihai Voda templomban megtartott istentiszteletről.

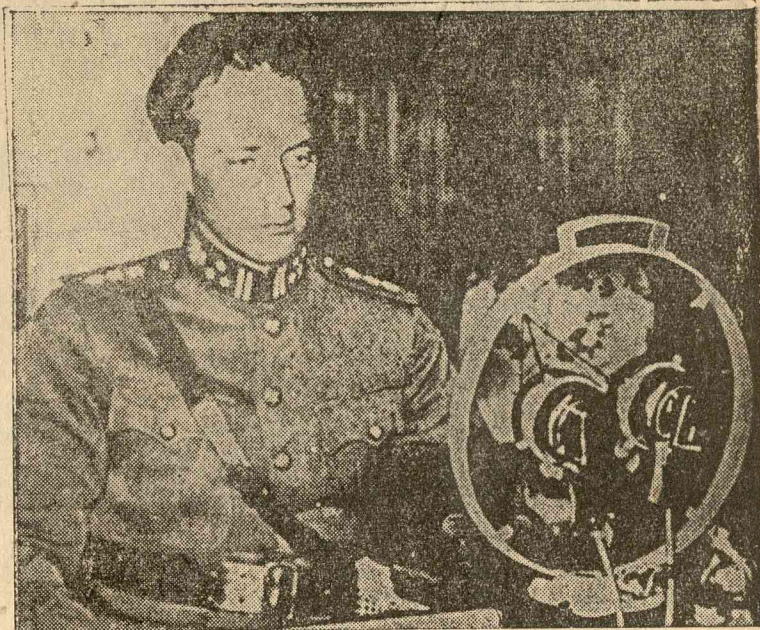
A kormány tagjai ARGETOIANU CONSTANTIN miniszterelnökkel az élükön távoznak a patriárkai palotából.

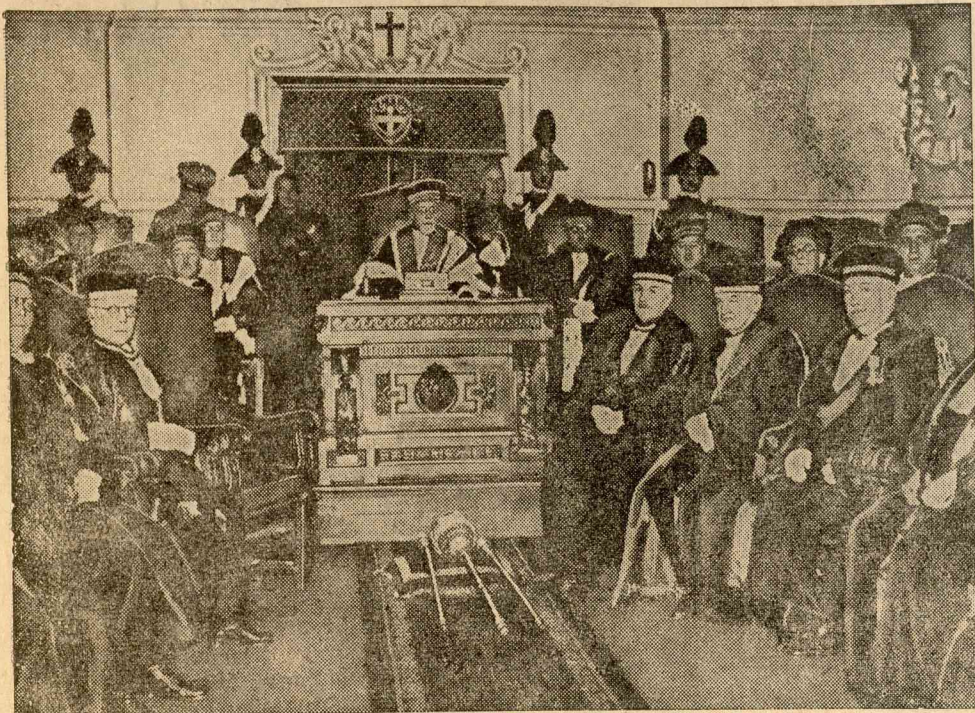
A DUCE ÉS UMBERTO TRÓNÖRÖKÖS. A győzelem napjának emlékünnepe a Duce és Umberto trónörökös résztvettek a nagy tábori misén.

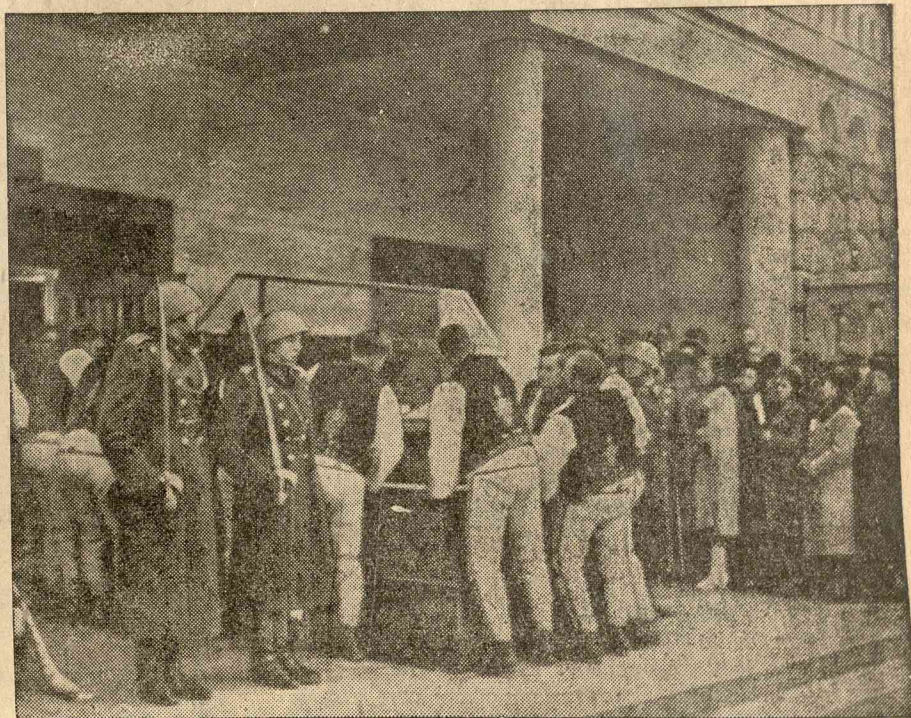
SPANYOLORSZÁG IFJAI ELVONULNAK FRANCO TÁBORNOK ELŐTT. A spanyol ifjúsági szervezetek 25.000 tagja vonult el a Caudillo előtt Madridban.

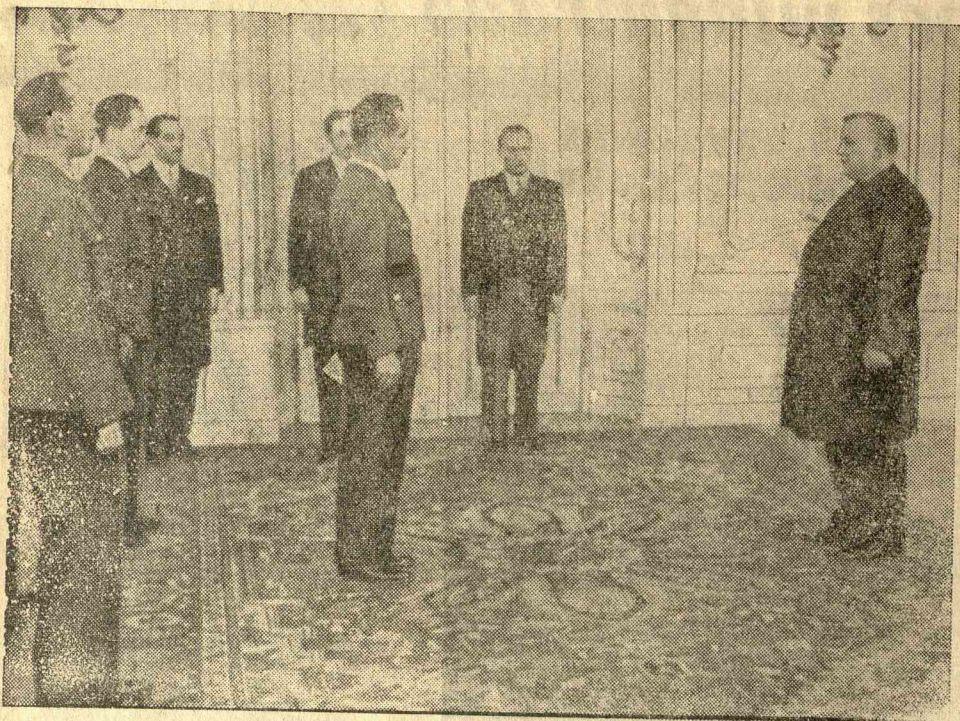
III. LIPÓT BELGA KIRÁLY, aki Vilma holland királynővel együtt a békeközvetítési javaslatot megtette, rádióbeszédet mondott, amelyben leszögezte Belgium rendíthetetlen semlegességét.

RÓMA UJ BIRÓSÁGI ÉVE. Grandi igazságügyminiszter jelenlétében nyitották meg a római igazságügyminisztérium palotájában az új bírósági évet. Az elnöki emelvényen Marino d'Amelio semmitőszéki elnök ül.

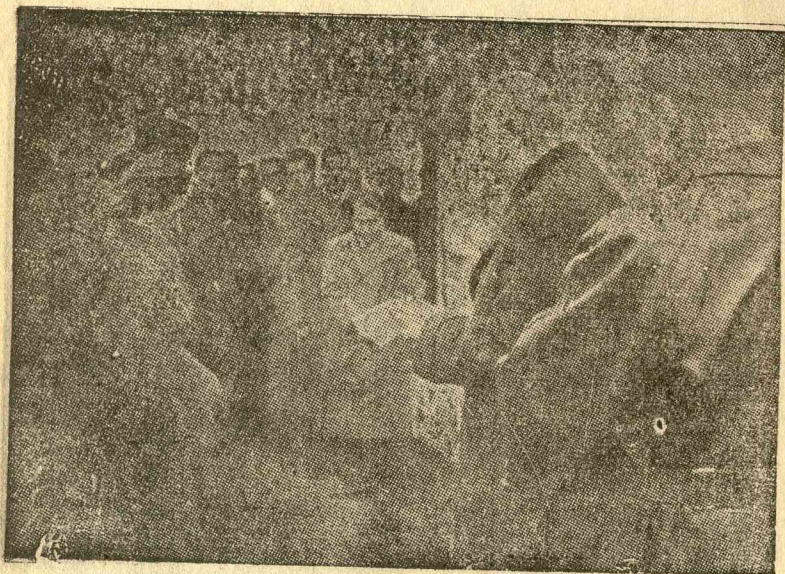
SZLOVÁKIA NÉPE HLINKA ANDRÁS MAUZOLEUMA ELŐTT. Hlinka András holttestét Rózsahegyen most diszes mauzoleumba helyezték el.

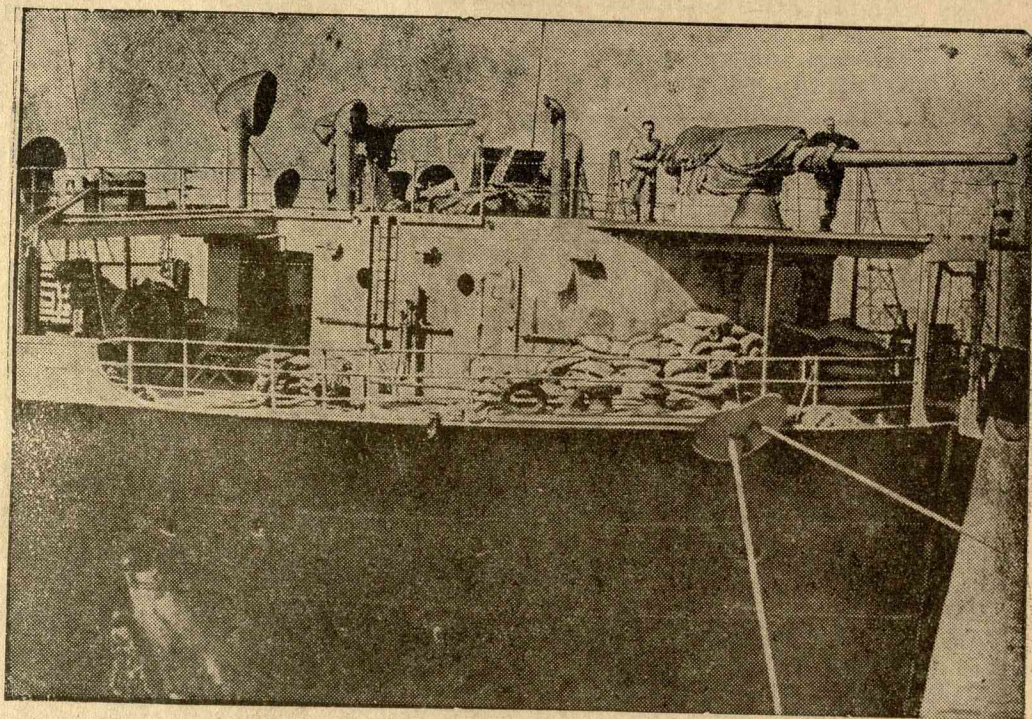
FOGADÁS SZLOVÁKIA ELNÖKÉNÉL. Dr. Tiso, Szlovákia köztársasági elnöke kihallgatáson fogadja a szlovákiai német népcsoport vezérét, Karasin államtitkárt.

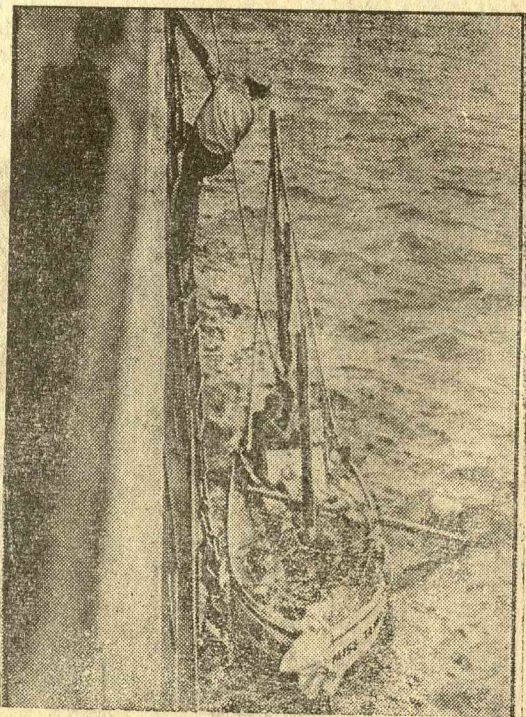
DÁNIA TISZTELETADÁSA A NÉMET HŐSÖK ELŐTT. A dán partokon megtalált német matrózok holttestét ünnepélyesen temették el Möen városában.

PANTAZI MIHAIL és ROMEO POPESCU, a híres román repülők emlékére kegyeleti ünnepélyt rendeztek. DANA-BASSI, az ARPA román repülőtérség nevében emlékbeszédet mondott.

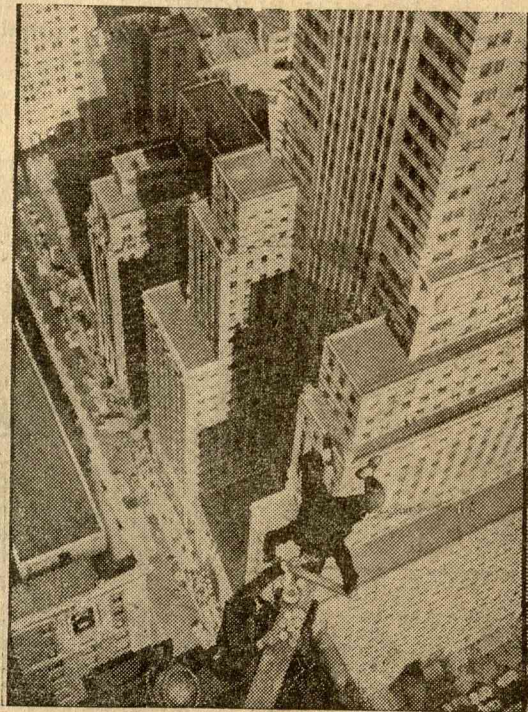
ANGOL KERESKEDELMI GŐZÖS. Az angol kereskedelmi gőzösöket most ágyúkkal szerelték fel, hogy védekezzenek a német támadások ellen.

AKIT AKARATA ELLENÉRE MEGMENTETTEK. Guy Avery, egy Florida állambeli hajós törekény vitorlás csónakon akarta áttevezni az Óceánt. Egy francia gőzös tört vitorláruddal akadt rá és fedélzetére vette a vakmerő hajóst, annak ellenére, hogy az a mentés ellen kézzel-lábbal tiltakozott.

BYRD ELLENTENGERNAGY. A világhírű sarkkutató a jövő év tavaszán ismét a déli-sarkra utazik. Képünkön a híres tudóst és felfedezőt 37 tonnás hőszenkájának kormányánál mutatjuk be.

EZ AZ EMBER NEM BABONÁS. Mister Kelley, az ismert akrobata, október 13-án felmászott Newyork legmagasabb felhőkarcolójának kéményére és annak igazolására, hogy nem babonás, 13 darab süteményt fogyasztott el.